

မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်

ငွေပေးချေမှုအစီရင်ခံစာ

(၂၀၂၁ ခုနှစ်၊ ၂၀၂၂ ခုနှစ်)

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁	အစီရင်ခံစာအကျဉ်းချုပ်	
၂	နိဒါန်း	၁
၃	အခန်း (၁) ငွေပေးချေမှုစနစ်များ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာပုံ စီဘီအမ်နက်စနစ် (CBM-NET System)	၄ ၅
	မြန်မာငွေပေးချေမှုအဖွဲ့ (Myanmar Payment Union-MPU)	၇
	ဒီဂျစ်တယ်ငွေပေးချေမှုစနစ် (Digital Payment Switch)	၈
၄	အခန်း (၂) စီဘီအမ်နက်စနစ် (CBM-NET System)	၁၀
	Real Time Gross Settlement (RTGS) and Automated Clearing House (ACH)	၁၂
	CCT Function	၁၃
	Cheque Truncation System (CTS)	၁၄
၅	အခန်း (၃) ငွေပေးကတ်စနစ် (Card payment System)	၁၅
	ပြည်တွင်းငွေပေးကတ်များ	၁၆
	ATM/ POS/ e-Commerce	၂၀
	လုပ်ငန်းတစ်ခုတည်းအတွက်သာရည်ရွယ်၍ ခွင့်ပြုထားသည့် ငွေပေးကတ် (Single Purpose Card)	၂၀
၆	အခန်း (၄) ဒီဂျစ်တယ်ငွေပေးချေမှုနည်းလမ်းများ	၂၂
	ငွေပေးချေမှုကဏ္ဍတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်သူများ (Institution)	၂၃
	ငွေပေးချေမှုနည်းလမ်းများ	၂၃

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	အင်တာနက်ဘဏ်လုပ်ငန်း (Internet Banking) နှင့်	၂၄
	မိုဘိုင်းဘဏ်လုပ်ငန်း (Mobile Banking)	
	မိုဘိုင်းပေး (Mobile Pay)	၂၆
	ဘဏ်ဦးဆောင်မှုပုံစံဖြင့်ဆောင်ရွက်သည့် မိုဘိုင်းငွေကြေး	၂၇
	ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း (မိုဘိုင်းပေး)	
	မိုဘိုင်းငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုပေးသူများမှ ဆောင်ရွက်သည့်	၂၈
	မိုဘိုင်းငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု	
	ဗဟိုဘဏ်မှ စောင့်ကြည့်ထိန်းကျောင်းမှု	၃၀
	ရောင်းချသူကိုယ်စားငွေကောက်ခံရှင်းလင်းသည့်	၃၀
	ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း (Merchant Acquiring Service)	
၇ အခန်း (၅)	ငွေပေးချေမှုလုပ်ငန်းဆိုင်ရာလိုင်စင်ထုတ်ပေးခြင်း	၃၂
	လုပ်ငန်းစဉ်	
	လိုင်စင်ထုတ်ပေးခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်	၃၃
	ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲရေးအဖွဲ့	၃၃
	စိစစ်ရေးအဖွဲ့	၃၄
၈ အခန်း (၆)	နိုင်ငံတကာနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှု	၃၇

ငွေပေးချေမှုအစီရင်ခံစာအကျဉ်းချုပ်

၁။ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်သည်ငွေကြေးတည်ငြိမ်ရေး၊ ငွေရေးကြေးရေးစနစ်တည်ငြိမ်ရေး၊ ထိရောက်သောငွေပေးချေမှုနှင့် စာရင်းရှင်းလင်းမှုစနစ်များ ခိုင်မာတိုးတက်ရေးတို့ကို ရည်ရွယ်၍ အများပြည်သူများ၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ၏ ငွေပေးချေမှုများကို ဒီဂျစ်တယ်ငွေပေးချေမှုနည်းလမ်းများအသုံးပြု၍ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အစဉ်တစိုက် ကြိုးပမ်းလျက်ရှိရာ လုံခြုံ၍ စွမ်းရည်ပြည့်ဝသော ဒီဂျစ်တယ်ငွေပေးချေမှုစနစ်တစ်ရပ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ခြင်းသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ငွေရေးကြေးရေးကဏ္ဍနှင့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အတွက် အရေးပါသော ကဏ္ဍတစ်ရပ်ဖြစ်ပါသည်။

၂။ အမျိုးသားငွေပေးချေမှုစနစ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အမျိုးသားငွေပေးချေမှုစနစ် အခြေခံအဆောက်အအုံများပြောင်းလဲတိုးတက်စေရန် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိရာ ပမာဏကြီးမားသော ငွေပေးချေမှုများအတွက် CBM-NET System ကို အကောင်အထည်ဖော်ပြီး၊ ပမာဏနည်းသော ငွေပေးချေမှုများအတွက် ACH (Automated Clearing House)၊ ချက်လက်မှတ်ဖြင့် ပေးချေမှု စနစ်၊ ကတ်ပေးချေမှုစနစ်များနှင့် Digital Payment Switch တို့ကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

၃။ ထို့ပြင် ငွေရေးကြေးရေးလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများအသုံးပြု၍ လူပုဂ္ဂိုလ်နှင့် လုပ်ငန်းများအကြား ငွေရေးကြေးရေးကဏ္ဍအသုံးပြုခြင်းများအား တိုးမြှင့်နိုင်ရေးနှင့် ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲရေးအတွက် Payment Report အား ပြုစုခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါ Payment Report ကို အခြေခံ၍ လုံခြုံမှု၊ စွမ်းရည်ပြည့်ဝမှု၊ ယှဉ်ပြိုင်နိုင်စွမ်းရှိမှုတို့နှင့်ပြည့်စုံသော ငွေပေးချေမှုနှင့်စာရင်းရှင်းလင်းမှုစနစ် ပေါ်ပေါက်လာစေရန်၊ ငွေသားအသုံးမပြုသည့်ပေးချေမှုများအား ပြည်သူများ အသုံးပြုမှု တိုးမြှင့် လာစေရန်၊ အလုံးစုံပါဝင်သော ငွေရေးကြေးရေးကဏ္ဍတိုးမြှင့်ရန်နှင့် ငွေရေးကြေးရေးကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ပြီး နိုင်ငံစီးပွားရေးစနစ်ကို အထောက်အကူပြုနိုင်သော မူဝါဒများချမှတ်ဆောင်ရွက် နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

၄။ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်သည် ငွေပေးချေမှုကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် တစိုက်မတ်မတ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိရာ အခြေခံအကျဆုံးဖြစ်သည့် ငွေရေးကြေးရေးဆိုင်ရာ အခြေခံအဆောက်အအုံအတွက် ဂျပန်အစိုးရ၏အကူအညီဖြင့် ဘဏ်အချင်းချင်းကြား အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ ချိတ်ဆက်ပေးချေနိုင်သည့် CBM-NET စနစ်အား ၂၀၁၆ ခုနှစ်တွင် ပထမအဆင့်ကိုလည်းကောင်း၊ ၂၀၂၁ ခုနှစ်တွင် ဒုတိယအဆင့်ကိုလည်းကောင်း အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။ CBM-NET စနစ်အား အဆင့်(၂)ဆင့်ဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်ပြီးသည့်နောက်တွင် အောက်ပါ Function များ ပါဝင်လာပါသည်-

- အလိုအလျောက် အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း Straight Through Processing ၊
- နိုင်ငံခြားကျော်ငွေပေးချေမှု ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး အသင့်ရှိနေစေရန်အတွက် ငွေရေးကြေးရေးသတင်းပို့မှုဆိုင်ရာ နိုင်ငံတကာစံသတ်မှတ်ချက် ISO 20022 Message ၊
- ဘဏ်အချင်းချင်းစာရင်းရှင်းလင်းဆောင်ရွက်ရာတွင် ငွေသားအသုံးပြုခြင်းကို လျှော့ချနိုင်သည့် ငွေကြေးလွယ်ကူမှုကို ထိန်းသိမ်းပေးသည့် လုပ်ဆောင်ချက် Liquidity - Saving Feature၊
- အာမခံပစ္စည်းနှင့်ငွေပေးချေမှုကို တစ်ပြိုင်နက်ဆောင်ရွက်ခြင်းစနစ် DvPC Function၊
- ပမာဏသေးသော ငွေပေးချေမှုများအား ၂၄/၇ ရှင်းလင်းနိုင်သည့် Automatic Clearing House - ACH Function၊
- လူကိုယ်တိုင်လာရောက်ရန်မလိုဘဲ ချက်ပုံရိပ်စနစ်သုံး စာရင်းရှင်းလင်းပေးသည့် စနစ် Cheque Truncation System၊

၅။ CBM-NET System တွင် Bank to Bank Transfer၊ Customer Credit Transfer၊ 24/7/365 ဆောင်ရွက်နိုင်သည့် ACH (Faster/Bulk Payment) များဖြင့် Payment Transaction များ ဆောင်ရွက်နိုင်ပါသည်။ CBM-NET ၏ CCT Function ကို အသုံးပြု၍ ပြည်တွင်းအခွန်များ ဦးစီးဌာနသို့ အခွန်ပေးဆောင်ခြင်းကို Online ဖြင့် ဆောင်ရွက်နိုင်ပြီဖြစ်ပါသည်။

၆။ အဆိုပါ Function များကို အသုံးပြု၍ ၂၀၂၁ ခုနှစ်အတွင်း ဆောင်ရွက်ချက်များ စုစုပေါင်း အနေဖြင့် ၁,၂၃၆,၇၈၄ ခု ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ပြီး ပမာဏအားဖြင့် ကျပ်သန်း ၃၁,၇၈၆,၇၀၄ ဖြစ်ပါသည်။ ၂၀၂၂ ခုနှစ်အတွင်း ၁,၃၂၇,၆၇၉ ခု ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ပြီး ပမာဏအားဖြင့် ကျပ်သန်း ၄၀,၇၆၅,၃၄၉ ဖြစ်ပါသည်။ ၂၀၂၂ ခုနှစ်တွင် ယခင်နှစ်ဖြင့်နှိုင်းယှဉ်ပါက ပမာဏအားဖြင့် ၇% ခန့် တိုးတက်ခဲ့ပါသည်။

၇။ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်သည် မိုဘိုင်းသုံးစွဲမှုတိုးတက်လာသည်နှင့်အမျှ ဘဏ်လုပ်ငန်း ဝန်ဆောင်မှုမရှိသေးသောဒေသများတွင် အများပြည်သူများအနေဖြင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုများ ရရှိစေရန်ရည်ရွယ်၍ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်ဥပဒေ၊ ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများဥပဒေ၊ မိုဘိုင်းငွေရေးကြေးရေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများဆိုင်ရာစည်းမျဉ်း၊ မိုဘိုင်းဘဏ်လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ညွှန်ကြားချက်များနှင့်အညီ မိုဘိုင်းဘဏ်လုပ်ငန်း (Mobile Banking) ၊ အင်တာနက်ဘဏ် လုပ်ငန်း (Internet Banking)၊ မိုဘိုင်းငွေရေးကြေးရေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း (Mobile Financial Service Providers) နှင့် မိုဘိုင်းပေးလုပ်ငန်း (Mobile Pay) တို့ဖြင့် ခွင့်ပြုဆောင်ရွက်လျက် ရှိပါသည်။

၈။ မိုဘိုင်းငွေရေးကြေးရေးဝန်ဆောင်လုပ်ငန်းများမှ ၂၀၂၁ ခုနှစ်တွင် လုပ်ငန်းဆောင် ရွက်ချက်အရေအတွက် ၅၀၂,၉၂၆,၂၂၄ ခု၊ ငွေပမာဏကျပ်သန်း ၁၇,၂၁၄,၉၆၅.၉၅ အား လည်းကောင်း၊ ၂၀၂၂ ခုနှစ်တွင် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ချက်အရေအတွက် ၆၉၅,၅၄၇,၃၂၆ ခု ၊ ငွေပမာဏကျပ်သန်း ၁၆,၆၀၇,၅၃၃.၉၈ အားလည်းကောင်း ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ပါသည်။ မိုဘိုင်းပေး လုပ်ငန်းများသည် ၂၀၂၁ ခုနှစ်တွင် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ချက်အရေအတွက် ၂၉၃,၂၀၇,၁၅၃ ခုနှင့် ငွေပမာဏကျပ်သန်း ၂၇,၆၃၄,၀၅၆.၆၉ အားလည်းကောင်း၊ ၂၀၂၂ ခုနှစ်တွင် လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ချက် အရေအတွက် ၄၄၈,၂၀၉,၇၃၈ ခုနှင့် ငွေပမာဏ ကျပ်သန်း ၄၈,၉၁၁,၄၆၆.၈၁ အားလည်းကောင်း ဆောင်ရွက်ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ၂၀၂၁ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၂၂ ခုနှစ်ကို နှိုင်းယှဉ်ပါက အများပြည်သူ များအနေဖြင့် လက်လီပေးချေရာတွင် ဒီဂျစ်တယ်ပေးချေမှုများ ၄၄% ခန့် တိုးမြှင့်သုံးစွဲလာကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

၉။ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်သည် ဒီဂျစ်တယ်ပေးချေမှုနည်းလမ်းဖြင့် အခြေခံလူတန်းစားများအထိ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်အသုံးပြုနိုင်ရန်၊ ငွေသားကိုင်တွယ်သုံးစွဲမှုကို လျှော့ချနိုင်ရန်နှင့် ငွေပေးချေမှုလုပ်ငန်းများ ထိရောက်စွာဆောင်ရွက်နိုင်ရန်၊ ရောင်းချသူကိုယ်စား ငွေကောက်ခံရှင်းလင်းသည့် ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများအား အများပြည်သူယုံကြည်စိတ်ချစွာ အသုံးပြုနိုင်ရန်နှင့် ငွေပေးချေမှုလုပ်ငန်းများထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အလို့ငှာ ရောင်းချသူကိုယ်စား ငွေကောက်ခံရှင်းလင်းသည့် ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းဆိုင်ရာအမိန့် (Merchant Acquiring Service) ကို ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် မတ်လ ၁၃ ရက်နေ့တွင် ထုတ်ပြန်၍ Nature Link Pay Co.,Ltd (Trusty Ecommerce), Zego Pay Co.,Ltd (Zego Money), Internet Wallet Myanmar Ltd (OK\$) နှင့် Universal Pay Co.,Ltd (Uni Pay) တို့ကို ရောင်းချသူကိုယ်စား ငွေကောက်ခံရှင်းလင်းသည့် ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းကို ယာယီလုပ်ကိုင်ခွင့်ပေးခဲ့ပြီး လုပ်ငန်းတိုးတက်ဆောင်ရွက်နိုင်မှုအခြေအနေကို စောင့်ကြည့်လျက်ရှိပါသည်။

၁၀။ ငွေသားမဲ့ပေးချေမှုနည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည့် ကတ်ပေးချေအတွက် မြန်မာငွေပေးချေမှုအဖွဲ့ကို နိုင်ငံပိုင်ဘဏ်နှင့် ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များစုပေါင်း၍ ၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင် စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး ဘဏ်များအကြား ATM နှင့် POS Switching ဝန်ဆောင်မှုပေးလျက်ရှိပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်သည် ငွေသားကိုင်တွယ်မှုလျော့ကျစေရန်နှင့် Less-Cash economy ကို အားပေးသည့် အနေဖြင့် ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများကို ကတ်ထုတ်ဝေခွင့်ပြုခဲ့ပြီး၊ နိုင်ငံတကာကတ်များဖြစ်သည့် UPI ၊ JCB တို့နှင့် ပူးပေါင်း၍လည်း နိုင်ငံတကာကတ်များကို ပြည်တွင်း၌ MPU Switch ကိုဖြတ်၍ လက်ခံဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

၁၁။ ပြည်တွင်းဘဏ်များသို့ ထုတ်ဝေခွင့်ပြုထားသည့် ကတ်အမျိုးအစားများမှာ MPU Debit Card ၊ MPU Credit Card ၊ MPU UPI Co-brand Card ၊ MPU JCB Co-brand Card ၊ Master Prepaid Card ၊ Master Credit Card ၊ UPI Prepaid Card ၊ UPI Credit Card ၊ Visa Prepaid Card ၊ Visa Credit Card တို့ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြင် ဈေးဝယ်ခြင်း၊ ခရီးသွားလာခြင်းများတွင် ငွေသားအစား ကတ်ဖြင့် အသုံးပြုဆောင်ရွက်နိုင်ရန် လုပ်ငန်းတစ်ခုတည်းအတွက်သာရည်ရွယ်၍

ခွင့်ပြုထားသည့် ခရီးသွားကတ် (Transportation Card) နှင့် ဈေးဝယ်ကတ် (Shopping Card) များကို ဘဏ်မဟုတ်သည့် လုပ်ငန်းအဖွဲ့အစည်းများကိုလည်း စိစစ်ခွင့်ပြုထားပါသည်။

၁၂။ မြန်မာငွေပေးချေမှုအဖွဲ့၏ ပြည်တွင်းကတ်အသုံးပြုမှုများမှာ ၂၀၂၁ ခုနှစ်တွင် ဆောင်ရွက်မှုအရေအတွက် ၉,၀၄၂,၆၄၀ ဖြင့် ကျပ်သန်း ၈၄၅,၀၉၀.၈၃ ကို လည်းကောင်း၊ ၂၀၂၂ ခုနှစ်တွင် ဆောင်ရွက်မှုအရေအတွက် ၉,၇၆၆,၇၆၄ ဖြင့် ကျပ်သန်း ၈၈၂,၆၀၁.၈၀ ကိုလည်းကောင်း ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ပါသည်။ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအနေဖြင့် ၂၀၂၂ ခုနှစ်တွင် ၈% ခန့် တိုးတက်မှု ရရှိခဲ့ပါသည်။

နိဒါန်း

နိဒါန်း

၁။ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်သည် မိမိ၏အဓိကရည်မှန်းချက်ဖြစ်သည့် ပြည်တွင်းဈေးနှုန်း တည်ငြိမ်မှုရရှိရန် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိရာ အဓိကရည်မှန်းချက်နှင့်အညီ အောက်ပါ ရည်ရွယ်ချက်များကို တိုးတက်အောင်မြင်စေရန် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်-

- (က) ငွေကြေးတည်ငြိမ်ရေး၊
- (ခ) ငွေရေးကြေးရေးစနစ်တည်ငြိမ်ရေး၊
- (ဂ) ထိရောက်သောငွေပေးချေမှုနှင့်စာရင်းရှင်းလင်းမှုစနစ်များ ခိုင်မာတိုးတက်ရေး၊
- (ဃ) ရှင်သန်သောစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှုရရှိစေရန် အစိုးရအဖွဲ့၏ အထွေထွေစီးပွားရေး မူဝါဒများကို အထောက်အကူပြုရေး။

၂။ ထိရောက်သောငွေပေးချေမှုနှင့် စာရင်းရှင်းလင်းမှုစနစ်များ ခိုင်မာတိုးတက်ရေးအတွက် မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်ဥပဒေ (၂၀၁၃)၊ အခန်း (၁၂) တွင် ငွေပေးချေမှုနှင့်စာရင်းရှင်းလင်းမှု စနစ်ကို ကြီးကြပ်ထိန်းကျောင်းခြင်းအား ပြဋ္ဌာန်းထားပြီး၊ ကြပ်မတ်ကွပ်ကဲမှုမူဘောင်အား ဖော်ဆောင်လျက်ရှိပါသည်။ ၎င်းအပြင် ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများဥပဒေ (၂၀၁၆)၊ အခန်း (၁၉) တွင် ငွေပေးချေမှုနှင့်စာရင်းရှင်းလင်းမှုစနစ်ကို ကြီးကြပ်ထိန်းကျောင်းခြင်းအား ပြဋ္ဌာန်းထားပြီး ၎င်းအခန်းတွင် ငွေပေးချေမှုစနစ်မူဝါဒ၊ ဗဟိုဘဏ်၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်များအား ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်အပြင် နည်းပညာများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာသည်နှင့်အမျှ ငွေပေးချေမှုစနစ်အား လိုက်လျောညီထွေစွာ ကြီးကြပ်နိုင်ရေးအတွက် ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများဥပဒေ အခန်း (၁၈) တွင် အီလက်ထရောနစ်ငွေကြေး၊ အီလက်ထရောနစ်ဘဏ်လုပ်ငန်း၊ မိုဘိုင်းဘဏ်လုပ်ငန်းအား ထည့်သွင်းပြဋ္ဌာန်းထားပြီး အီလက်ထရောနစ်နည်းဖြင့် ချက်လက်မှတ်များ စာရင်းရှင်းလင်းခြင်းအား ပြဋ္ဌာန်းထားပြီးဖြစ်ပါသည်။

၃။ ထို့ပြင် ဒီဂျစ်တယ်နည်းပညာများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာသည်နှင့်အမျှ အများပြည်သူမှ ငွေပေးချေမှုနည်းလမ်းအမျိုးမျိုးကို ရယူအသုံးပြုနိုင်စေရန် ကတ်အသုံးပြုငွေပေးချေမှုအတွက်

အီလက်ထရောနစ်ကတ်ညွှန်ကြားချက်ကို ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင်လည်းကောင်း၊ မိုဘိုင်းဘဏ်လုပ်ငန်းအတွက် မိုဘိုင်းဘဏ်လုပ်ငန်းဆိုင်ရာညွှန်ကြားချက်ကို ၂၀၁၃ ခုနှစ်တွင်လည်းကောင်း၊ မိုဘိုင်းဖုန်းနံပါတ်အသုံးပြု၍ ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုဆောင်ရွက်နိုင်သည့် မိုဘိုင်းငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းအတွက် မိုဘိုင်းငွေရေးကြေးရေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများဆိုင်ရာစည်းမျဉ်းကို ၂၀၁၆ ခုနှစ်တွင်လည်းကောင်း၊ ဘဏ်ဝန်ဆောင်မှုနှင့်အလှမ်းဝေးသည့် ကျေးလက်ဒေသရှိ ပြည်သူများအနေဖြင့် ဒီဂျစ်တယ်နည်းလမ်းဖြင့် ငွေပေးချေမှုကို ရယူအသုံးပြုနိုင်ရန်အတွက် ရောင်းချသူကိုယ်စား ငွေကောက်ခံရှင်းလင်းသည့် ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းဆိုင်ရာအမိန့်ကို ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်တွင်လည်းကောင်း ထုတ်ပြန်ထားပြီးဖြစ်ပါသည်။

၄။ နည်းပညာဖွံ့ဖြိုးလာခြင်းနှင့်အတူ ဈေးကွက်တောင်းဆိုချက်အရ တွင်ကျယ်စွာအသုံးပြုလာကြသည့်ကြူအာကုဒ် (QR Code) ဖြင့် ပေးချေမှုအတွက် တစ်နိုင်ငံလုံးအတိုင်းအတာဖြင့် တစ်ပြေးညီဖြစ်စေရန် မြန်မာကြူအာစံသတ်ချက် (MMQR Specification) (V-1.0) ကို မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်မှ ၂၀၁၉ ခုနှစ်တွင် ထုတ်ပြန်နိုင်ခဲ့ပါသည်။ ၎င်းနောက် နယ်စပ်ဖြတ်ကျော်ပေးချေမှုအတွက် လိုအပ်သည့်အပိုင်းများကို ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်၍ MMQR Specification (V-1.1) ကို ထပ်မံထုတ်ပြန်ပြီးဖြစ်ပါသည်။

၅။ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်သည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ငွေရေးကြေးရေးကဏ္ဍနှင့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် အရေးပါသည့် လုံခြုံစိတ်ချ၍ စွမ်းရည်ပြည့်ဝသော အမျိုးသားငွေပေးချေမှုစနစ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် အမျိုးသားငွေပေးချေမှုစနစ်မဟာဗျူဟာ (၂၀၂၀-၂၀၂၅) ကို ချမှတ်ထားပြီး ရည်ရွယ်ချက် (၁၈)ရပ်ကို ပြည့်မီစွာဖော်ဆောင်နိုင်ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာအစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာမှအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ လုံခြုံစိတ်ချ၍ စွမ်းရည်ပြည့်ဝသော အမျိုးသားငွေပေးချေမှုစနစ်မှတစ်ဆင့် ဒီဂျစ်တယ်ငွေပေးချေမှုများအား အများပြည်သူအသုံးပြုမှုမြှင့်တင်နိုင်ခြင်း၊ ငွေရေးကြေးရေးကဏ္ဍကို တိုးမြှင့်နိုင်ခြင်းအပြင် အလုံးစုံ/အလွှာစုံပါဝင်သော ငွေရေးကြေးရေးကဏ္ဍကို မြှင့်တင်နိုင်ပြီး ငွေရေးကြေးရေးဈေးကွက်ဖွံ့ဖြိုးမှုမှတစ်ဆင့် နိုင်ငံစီးပွားရေးတိုးတက်မှုကို အကောင်အထည်ဖော်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

အခန်း (၁)

ငွေပေးချေမှုစနစ်များ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာပုံ

ငွေပေးချေမှုစနစ်များ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာပုံ

၆။ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်သည် ငွေပေးချေမှုကဏ္ဍ စဉ်ဆက်မပြတ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို ဖော်ဆောင်လျက်ရှိရာ အဓိကမဏ္ဍိုင်(၃)ရပ်ဖြစ်သည့် အခြေခံအဆောက်အအုံ (Infrastructure)၊ ပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့်အဖွဲ့အစည်းများ (Institution) နှင့် အသုံးပြုသည့်နည်းလမ်းများ (Instrument / Service) ခိုင်မာအားကောင်းရေးကို ရှေးရှုဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

စီဘီအမ်နက်စနစ် (CBM-NET System)

၇။ ယခင် ဘဏ်များအကြား ငွေလွှဲပြောင်းမှုများ၊ ပေးချေမှုများကို Manual ဖြင့် အချိန်ယူ ဆောင်ရွက်နေရာမှ ငွေပေးချေမှုကဏ္ဍနှင့် စီးပွားရေးစနစ်တစ်ခုလုံးအတွက် များစွာအကျိုး ဖြစ်ထွန်းစေမည့် ဘဏ်များအကြား ပမာဏကြီးသောငွေပေးချေမှုများကို အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ ငွေပေးချေမှုပြုလုပ်နိုင်သည့် CBM-NET System ပထမအဆင့်ကို ၊ ဂျပန်အစိုးရ၏ အကူအညီဖြင့် ငွေရေးကြေးရေးဆိုင်ရာ အခြေခံအဆောက်အအုံ (Infrastructure)အတွက် ၂၀၁၆ ခုနှစ်တွင် မှတ်တိုင်တစ်ရပ်စိုက်ထူနိုင်ခဲ့ပါသည်။

၈။ CBM-NET ပထမအဆင့်စီမံကိန်းကာလတွင် ဘဏ်များအချင်းချင်းနှင့် ဘဏ်၏ ဝန်ဆောင်မှု ရယူသူများအကြား ငွေပေးချေမှုကို မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်ရှိ ဘဏ်စာရင်းများမှတစ်ဆင့် အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ ငွေပေးချေနိုင်ရန် (Real Time Gross Settlement) ဆောင်ရွက်ခဲ့ရာတွင် အစိုးရငွေတိုက်စာချုပ်များ၊ အစိုးရငွေတိုက်လက်မှတ်များကို အီလက်ထရောနစ်ကုတ်များဖြင့် ရောင်းခြင်း/ဝယ်ခြင်း၊ ငွေပေးချေခြင်း၊ မှတ်ပုံတင်ပြုလုပ်ခြင်း၊ ချက်လက်မှတ်များကို Reader/Sorter စက်များအသုံးပြု၍ အလိုအလျောက်စာရင်းရှင်းလင်းနိုင်သည့် Mechanized Clearing House (MCH)၊ အခွန်ပေးဆောင်ခြင်းများ ပါဝင်ပါသည်။ ၎င်းအပြင် ဘဏ်များမှလည်း နေ့စဉ် အစီရင်ခံစာများလည်း ထုတ်ယူနိုင်ပါသည်။

၉။ CBM-NET ပထမအဆင့်စီမံကိန်းကို အဆင့်မြှင့်တင်ထားသည့် CBM-NET ၏ ဒုတိယ အဆင့် စတင်ဆောင်ရွက်ခြင်း (Golive I) ကို ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် ၊ နိုဝင်ဘာ ၁၆ ရက်နေ့တွင် အောင်မြင်စွာစတင်နိုင်ခဲ့ပြီး (Golive II) ကို ၂၀၂၁ ခုနှစ် ၊ မေလတွင် အောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက် နိုင်ခဲ့ပါသည်။

၁၀။ စီဘီအမ်နက် (CBM-NET) ၏ ဒုတိယအဆင့်တွင် အောက်ပါဆောင်ရွက်ချက်ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများကို ရယူဆောင်ရွက်နိုင်ပါသည်-

- နိုင်ငံခြားကျော်ငွေပေးချေမှု ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး အသင့်ရှိနေစေရန်အတွက် ငွေရေးကြေးရေးသတင်းပို့မှုဆိုင်ရာ နိုင်ငံတကာစံသတ်မှတ်ချက် ISO 20022 ကို ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- အသေးစားငွေပေးချေမှုများကို (၂၄) နာရီ၊ (၇) ရက်ပတ်လုံး ငွေလွှဲပေးချေမှုများကို မတူညီသောဘဏ်များအကြား လုပ်ဆောင်နိုင်ခြင်းနှင့် အခွန်ငွေ၊ လစာကဲ့သို့သော စရိတ်များကို စနစ်အသုံးပြု၍ အလိုအလျောက်လွှဲပြောင်း ပေးချေဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း (Automated Clearing House-ACH) ၊
- ချက်ပုံရိပ်စနစ်သုံး စာရင်းရှင်းလင်းပေးသည့်စနစ်ကို ဆောင်ရွက်ခြင်း (Cheque Truncation System-CTS) ၊ ဘဏ်များအချင်းချင်းကြား ပမာဏကြီးသည့် ငွေပေးချေမှုများသာသာမက ဘဏ်စာရင်းရှိသည့်ဘဏ်နှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်သူများ အနေဖြင့် Mobile/Internet Banking တို့မှတစ်ဆင့် CBM-NET System နှင့် ချိတ်ဆက်၍ လက်လီပေးချေမှုများကိုပါ ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း၊
- ဘဏ်များမှ CBM-NET System နှင့်အလိုအလျောက် အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း ၊
- ငွေကြေးဆိုင်ရာဆောင်ရွက်ချက်များပေးချေမှုတွင် ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေကို ရှောင်ရှားနိုင်ရန် ငွေဖြစ်လွယ်မှုလွယ်ကူစေရေး အထောက်အပံ့ကို ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- အစိုးရငွေတိုက်စာချုပ်၊ ငွေတိုက်လက်မှတ်များကို Auction စနစ်ဖြင့်ရောင်းချခြင်း အတွက် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း/ ISIN Code များဖြင့် မှတ်ပုံတင်ခြင်း၊ ဗဟိုဘဏ်မှ ချေးငွေဖြင့် လိုငွေဖြည့်တင်းခြင်းအတွက် အစိုးရငွေတိုက်လက်မှတ်များအား ISIN Code များဖြင့် မှတ်ပုံတင်ခြင်း၊ သက်တမ်းတိုးမြှင့်ခြင်း၊ ရွေးနှုတ်ခြင်း၊

- အစိုးရငွေတိုက်စာချုပ်၊ ငွေတိုက်လက်မှတ်များကို အပေါင်ပြု၍ ဗဟိုဘဏ်မှ ချေးငွေ ရယူခြင်းအတွက် Collateral Provision/Return ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊ Overnight sale/ Overnight Purchase Transaction များကို ဘဏ်များနှင့် ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် ဘဏ်များမှ ငွေကြေးလိုအပ်လာပါက ဗဟိုဘဏ်၏ အဓိကလုပ်ငန်းဖြစ်သည့် Overnight/ Overdraft Lending Facilities များကို ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- သဘာဝဘေးကဲ့သို့သော အကြောင်းတစ်စုံတစ်ရာကြောင့် အချက်အလက်ဆုံးရှုံးမှုမှ ကာကွယ်နိုင်ရန်နှင့် လုပ်ငန်းစဉ်ဆက်မပြတ်စေရန် အရံစနစ်အစီအမံများထားရှိ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

၁၁။ CBM-NET ဒုတိယအဆင့်တွင် လက်လီပေးချေမှုများကို end to end user များအထိ ချိတ်ဆက်ပေးချေနိုင်သည့် 24/7/365 ဆောင်ရွက်နိုင်သော ACH Function ကို ထည့်သွင်း ထားပြီး ACH တွင် Faster Payment ကို အများဆုံး ၁ မိလီယံအထိနှင့် Payroll Payment ကဲ့သို့သော Bulk Payment ကို အများဆုံး ၃ ဘီလီယံအထိ 24/7/365 ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ထားပါသည်။ ချက်လက်မှတ်စာရင်းရှင်းလင်းမှုတွင် ယခင်က ရန်ကုန်၊ မန္တလေး၊ နေပြည်တော် နေရာ(၃)ခုတွင် ဗဟိုဘဏ်သို့ ဘဏ်ကိုယ်စားလှယ်များ လာရောက်၍ စာရင်း ရှင်းလင်းရာမှ မြန်မာနိုင်ငံ၏ မည်သည့်နေရာဒေသမှမဆို ဗဟိုဘဏ်သို့ လာရောက်ရန် မလိုအပ်ဘဲ ချက်လက်မှတ်၏ ပုံရိပ်အသုံးပြုစာရင်းရှင်းလင်းနိုင်သည့် CTS (Cheque Truncation System) ကို ၂၀၂၁ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ (၁) ရက်နေ့မှစ၍ အသုံးပြုဆောင်ရွက်လျက် ရှိပါသည်။

မြန်မာငွေပေးချေမှုအဖွဲ့ (Myanmar Payment Union-MPU)

၁၂။ လက်လီပေးချေမှုကဏ္ဍတွင် အရေးပါသည့် ငွေသားမဲ့ပေးချေမှု နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည့် ကတ်ပေးချေအတွက် မြန်မာငွေပေးချေမှုအဖွဲ့ကို နိုင်ငံပိုင်ဘဏ်နှင့် ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များ စုပေါင်း၍ ၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင် စတင်ဖွဲ့စည်းထားခဲ့ပြီး ဘဏ်များအကြား ATM နှင့် POS Switching ဝန်ဆောင်မှု ပေးလျက်ရှိပါသည်။

ဒီဂျစ်တယ်ငွေပေးချေမှုစနစ် (Digital Payment Switch)

၁၃။ ပြည်သူများ၏နေ့စဉ်ဘဝတွင် အသုံးများသည့် လက်လီပေးချေမှုကဏ္ဍ (Retail Payment Sector) တွင် လွယ်ကူမြန်ဆန်၍ စရိတ်သက်သာစွာဖြင့် မိုဘိုင်းဖုန်းအသုံးပြု ဆောင်ရွက်နိုင်မည့် QR Code Payment ကို စံသတ်မှတ်ချက်တစ်ခုအဖြစ် ချမှတ်နိုင်ရန် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ နိုင်ငံတကာအတွေ့အကြုံကောင်းများကို မှီငြမ်း၍ မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ကိုက်ညီသည့် EMV Standard ကို အခြေခံသော MMQR Standard ကို ၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလတွင် သတ်မှတ် နိုင်ခဲ့ပါသည်။

၁၄။ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်သည် ဘဏ်များ၊ ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများအကြား မြန်မာကြူအာ (Myanmar Quick Respond-MMQR) ဖြင့် ချိတ်ဆက်၍ အပြန်အလှန်ချိတ်ဆက် ပေးချေနိုင်သည့် ဒီဂျစ်တယ်ငွေပေးချေမှုစနစ် (Digital Payment Switch)အား တည်ထောင်နိုင်ရန် ကြိုးပမ်းလျက်ရှိပါသည်။ ၎င်းဒီဂျစ်တယ်ငွေပေးချေမှုစနစ် (Digital Payment Switch) သည် မတူညီသောဘဏ်များ၊ မိုဘိုင်းငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုပေးသူများအကြား QR Code အသုံးပြု၍ အပြန်အလှန်ချိတ်ဆက်ပေးချေနိုင်မည့် စနစ်တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ စနစ်တည်ဆောက်မှုပုံစံအနေဖြင့် အသုံးပြုသူမှ မိုဘိုင်းပိုက်ဆံအိတ်တစ်မျိုးမျိုးဖြင့် ပေးချေသည့်အခါ ၎င်းမိုဘိုင်းပိုက်ဆံအိတ် (Mobile Wallet) ထုတ်ဝေသည့်ဘဏ်၊ မိုဘိုင်းငွေရေးကြေးရေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းတို့မှတစ်ဆင့် ဒီဂျစ်တယ်ငွေပေးချေမှုစနစ် (Digital Payment Switch) သို့ ရောက်ရှိပြီးသည့်နောက် ချက်ချင်း ကုန်သည်၏ ဘဏ်၊ မိုဘိုင်းငွေရေးကြေးရေးဝန်ဆောင်လုပ်ငန်း၏စာရင်းသို့ အကြောင်းကြားခြင်းနှင့် မှန်ကန်ပါက ငွေပေးချေမှုအား အပြန်အလှန်ဆောင်ရွက်ပေးသွားမည့် စနစ်ဖြစ်ပါသည်။

၁၅။ ပြည်တွင်းပေးချေမှုများအပြင် နယ်စပ်ဖြတ်ကျော်ပေးချေမှုများအတွက် ကြိုတင် ပြင်ဆင်မှုများ ဆောင်ရွက်ထားသဖြင့် မိမိတို့နှင့်စနစ်ချင်းတူညီသော အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများ (ဥပမာ- ထိုင်းနှင့် ကမ္ဘောဒီးယား) တို့၏ ကြူအာ (Quick Respond-QR) ဖြင့် အပြန်အလှန်ချိတ်ဆက် ပေးချေနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် အာဆီယံနိုင်ငံများသို့ ဆက်လက်တိုးချဲ့ ပေးချေသွားနိုင်မည် ဖြစ်သဖြင့် ငွေပေးချေမှုကွန်ယက် ပိုမိုကျယ်ပြန့်လာပြီး၊ ဒေသသုံးငွေကြေးများဖြင့် ပေးချေမှုများ ပိုမို

ကျယ်ပြန့်လာကာ ငွေကြေးလည်ပတ်စီးဆင်းမှုဆိုင်ရာ အချက်အလက်များအား ပိုမိုတိကျစွာ သိရှိသုံးသပ်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့အပြင် နယ်စပ်ဖြတ်ကျော်ပေးချေမှုများအတွက် လိုအပ်သော အချက်များ တိုးမြှင့်နိုင်ရန် မြန်မာနိုင်ငံအတွက် စံသတ်မှတ်အသုံးပြုမည့် မြန်မာကြူအာ (MMQR) တွင် လိုအပ်ချက်များ ပြင်ဆင်ထားပြီးဖြစ်ပါသည်။

၁၆။ ဒီဂျစ်တယ်ငွေပေးချေမှုစနစ် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ပြီးစီးပါက အောက်ပါ အကျိုးကျေးဇူးများ ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်-

- (က) မည်သည့် မိုဘိုင်းဖုန်းအိတ်ကိုမဆို အပြန်အလှန်ချိတ်ဆက်ပေးချေနိုင်ခြင်း၊
- (ခ) ငွေသားကိုင်တွယ်သုံးစွဲမှု လျော့ချနိုင်ခြင်း၊
- (ဂ) နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ ငွေပေးချေမှုများအား အီလက်ထရောနစ်ငွေပေးချေမှု နည်းလမ်း ပိုမိုအသုံးပြုပေးချေနိုင်ခြင်း၊
- (ဃ) လုံခြုံ၍ စွမ်းရည်ပြည့်ဝသော ငွေပေးချေမှုစနစ်တစ်ရပ် ပေါ်ပေါက်လာပြီး စီးပွားရေးစနစ်အတွင်း ငွေကြေးစီးဆင်းမှုလျှင်မြန်ပြီး ငွေရေးကြေးရေးဈေးကွက် ဖွံ့ဖြိုးခြင်း၊
- (င) အသေးစားပေးချေမှုများနှင့်ပတ်သက်၍ မည်သည့် ငွေကြေးလုပ်ဆောင်ချက်များ ကိုမဆို ဒီဂျစ်တယ်ငွေပေးချေမှုစနစ် (Digital Payment Switch) မှတစ်ဆင့် နေ့စဉ်စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှု စိစစ်နိုင်ပြီး ထိရောက်စွာ ကြီးကြပ်ထိန်းကျောင်း နိုင်ခြင်း၊
- (စ) ငွေရေးကြေးရေးဈေးကွက် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနှင့်အတူ နိုင်ငံစီးပွားရေးစနစ်အား အထောက်အကူဖြစ်စေခြင်း၊

အခန်း (၂)

စီဘီအမ်နက်ဝန်စ် (CBM-NET System)

စီဘီအမ်နက်စနစ် (CBM-NET System)

၁၇။ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်သည် ဂျပန်အစိုးရ၏ အကူအညီဖြင့် ဘဏ်အချင်းချင်းကြား ပမာဏကြီးမားသောငွေပေးချေမှုများအတွက် CBM-NET System အား အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ CBM-NET System ဆိုသည်မှာ ဗဟိုဘဏ်နှင့် ဘဏ်များအကြား ငွေပေးချေမှု ကွန်ယက်ဖြစ်ပါသည်။

၁၈။ CBM-NET ပထမအဆင့်စီမံကိန်းတွင် ပမာဏကြီးမားသော ငွေပေးချေမှုများအား အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီဆောင်ရွက်နိုင်သည့်စနစ် (RTGS High Value Function)၊ အချိန်နှင့် တစ်ပြေးညီ ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်သူများ၏ မြီရှင်ငွေလွှဲပြောင်းပေးချေမှု (RTGS Customer Credit Transfer Function)၊ အစိုးရငွေချေးသက်သေခံလက်မှတ်များအတွက် Central Securities Depository-CSD နှင့် Delivery versus Payment -DvP Function၊ ချက်လက်မှတ်များ၊ ငွေပေးအမိန့်များကို လျှပ်စစ်သံလိုက်စနစ်အသုံးပြုသည့် Reader/Sorter စက်များဖြင့် အလိုအလျောက်စာရင်းရှင်းလင်းနိုင်သည့် Mechanized Clearing House (MCH) Function များ ပါဝင်ပါသည်။

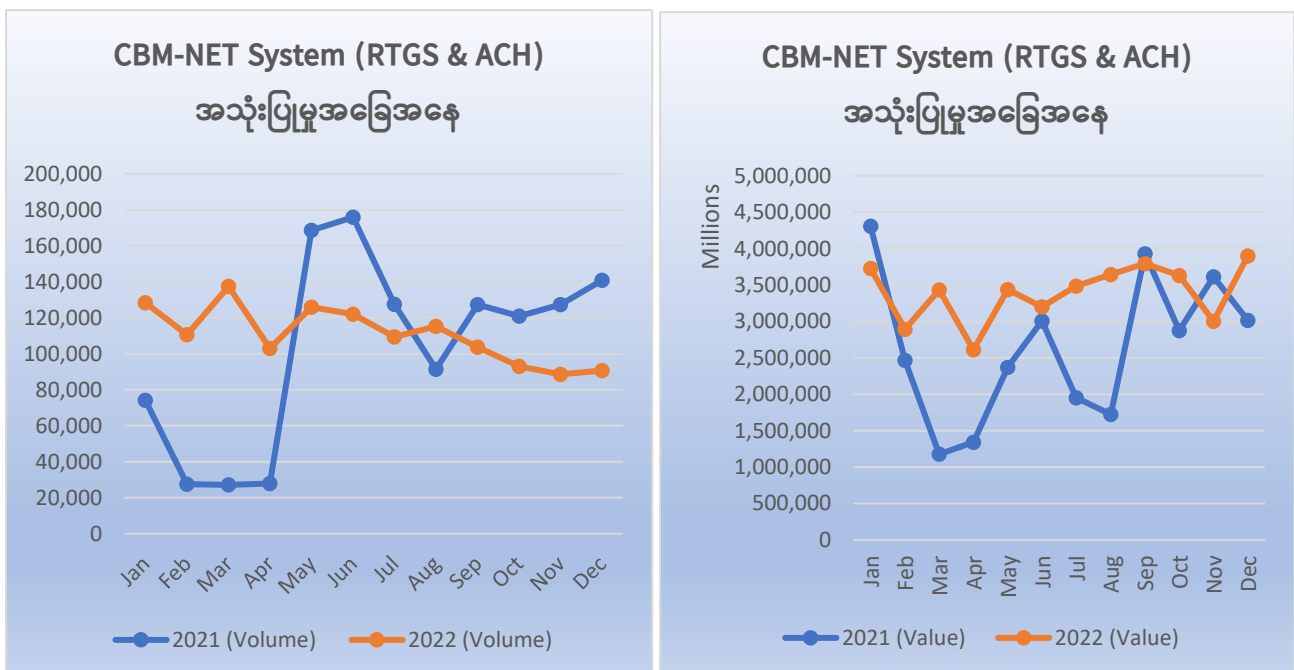
၁၉။ CBM-NET ပထမအဆင့်စီမံကိန်းကို အဆင့်မြှင့်တင်ထားသည့် CBM-NET ၏ ဒုတိယ အဆင့်စီမံကိန်းကာလ စတင်ဆောင်ရွက်ခြင်း (Golive I) ကို ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၁၆ ရက် နေ့တွင် အောင်မြင်စွာစတင်နိုင်ခဲ့ပြီး (Golive II) ကို ၂၀၂၁ ခုနှစ်၊ မေလတွင် အောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ပြီး အောက်ပါအချက်များထပ်မံပါဝင်လာပါသည်-

- အလိုအလျောက် အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း Straight Through Processing ၊
- နိုင်ငံဖြတ်ကျော်ငွေပေးချေမှု ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး အသင့်ရှိနေစေရန် အတွက် ငွေရေးကြေးရေးသတင်းပို့မှုဆိုင်ရာ နိုင်ငံတကာစံသတ်မှတ်ချက် ISO 20022 Message ၊
- ဘဏ်အချင်းချင်း စာရင်းရှင်းလင်းဆောင်ရွက်ရာတွင် ငွေသားအသုံးပြုခြင်းကို လျှော့ချနိုင်သည့် ငွေကြေးလွယ်ကူမှုကို ထိန်းသိမ်းပေးသည့် လုပ်ဆောင်ချက် Liquidity - Saving Feature၊

- အာမခံပစ္စည်းနှင့်ငွေပေးချေမှုကို တစ်ပြိုင်နက်ဆောင်ရွက်ခြင်းစနစ် DvPC Function၊
- ပမာဏသေးသော ငွေပေးချေမှုများအား ၂၄/၇ ရှင်းလင်းနိုင်သည့် Automatic Clearing House – ACH Function၊
- လူကိုယ်တိုင်လာရောက်ရန်မလိုဘဲ ချက်ပုံရိပ်စနစ်သုံး စာရင်းရှင်းလင်းပေးသည့်စနစ် Cheque Truncation System တို့ ဖြစ်ပါသည်။

Real Time Gross Settlement (RTGS) and Automated Clearing House (ACH)

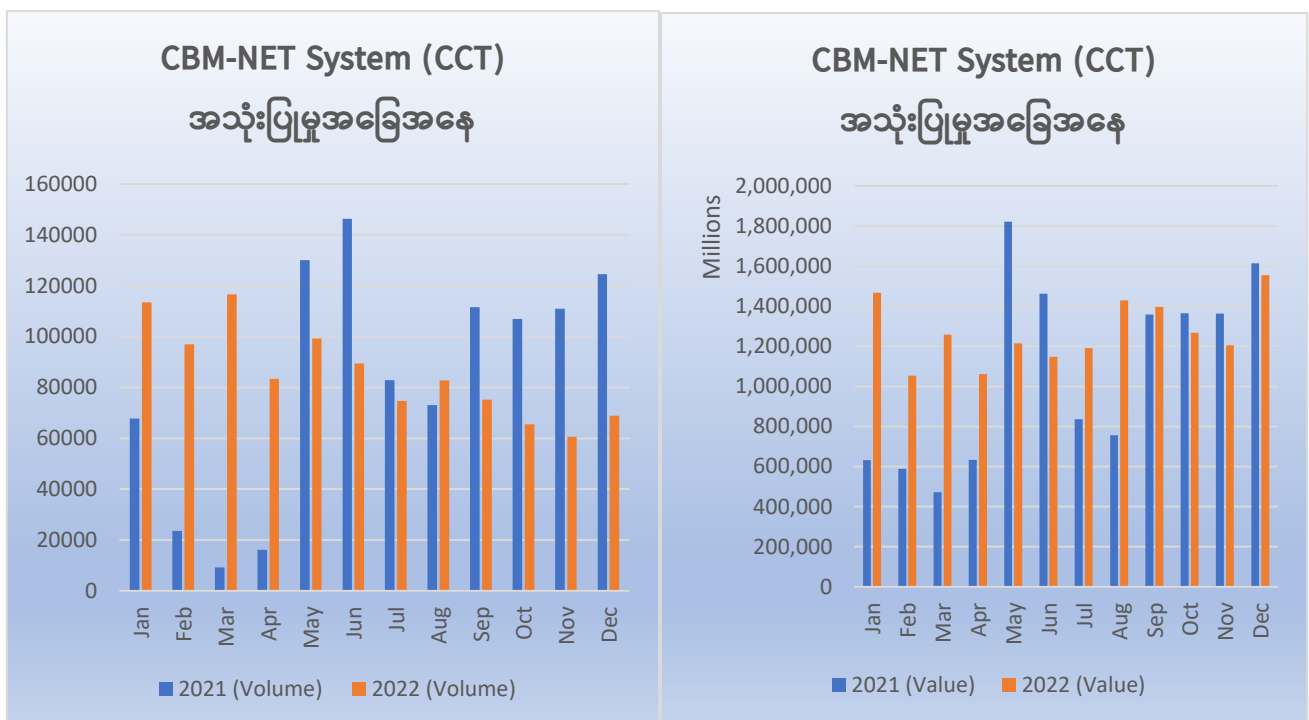
၂၀။ RTGS နှင့် ACH Function ကို အသုံးပြု၍ ဆောင်ရွက်ထားသည့် Transaction အရေအတွက်နှင့် ငွေပမာဏမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

၂၁။ ၂၀၂၁ ခုနှစ်အတွင်း လုပ်ဆောင်မှုအရေအတွက် ၁,၂၃၆,၇၈၄ ခုဖြင့် ပမာဏကျပ်သန်း ၃၁,၇၈၆,၇၀၄ အားလည်းကောင်း၊ ၂၀၂၂ ခုနှစ်အတွင်း လုပ်ဆောင်မှုအရေအတွက် ၁,၃၂၇,၆၇၉ ခုဖြင့် ပမာဏကျပ်သန်း ၄၀,၇၆၅,၃၄၉ အားလည်းကောင်း ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ပါသည်။ နှစ်အလိုက် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအရ ၂၀၂၂ ခုနှစ်သည် ၂၀၂၁ ခုနှစ်ထက် ၇% ခန့် တိုးတက်လာကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

CCT Function

၂၂။ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်နှင့် ပြည်တွင်းအခွန်များဦးစီးဌာနတို့ပူးပေါင်း၍ ၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလမှစတင်ကာ အခွန်ထမ်းများအနေဖြင့် မည်သည့်ဘဏ်၌ စာရင်းဖွင့်လှစ်ထားသည် ဖြစ်စေ မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်၊ ဘဏ်ခွဲများရှိ ပြည်တွင်းအခွန်များဦးစီးဌာနသို့ CBM-NET System ရှိ Customer Credit Transfer (CCT) Function ကို အသုံးပြု၍ Online မှ အခွန်ပေးဆောင်နိုင် ပါသည်။ အများပြည်သူများအနေဖြင့် CCT Function အားအသုံးပြု၍ ပြည်တွင်းအခွန်များဦးစီး ဌာနသို့ အခွန်ပေးသွင်းမှုမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

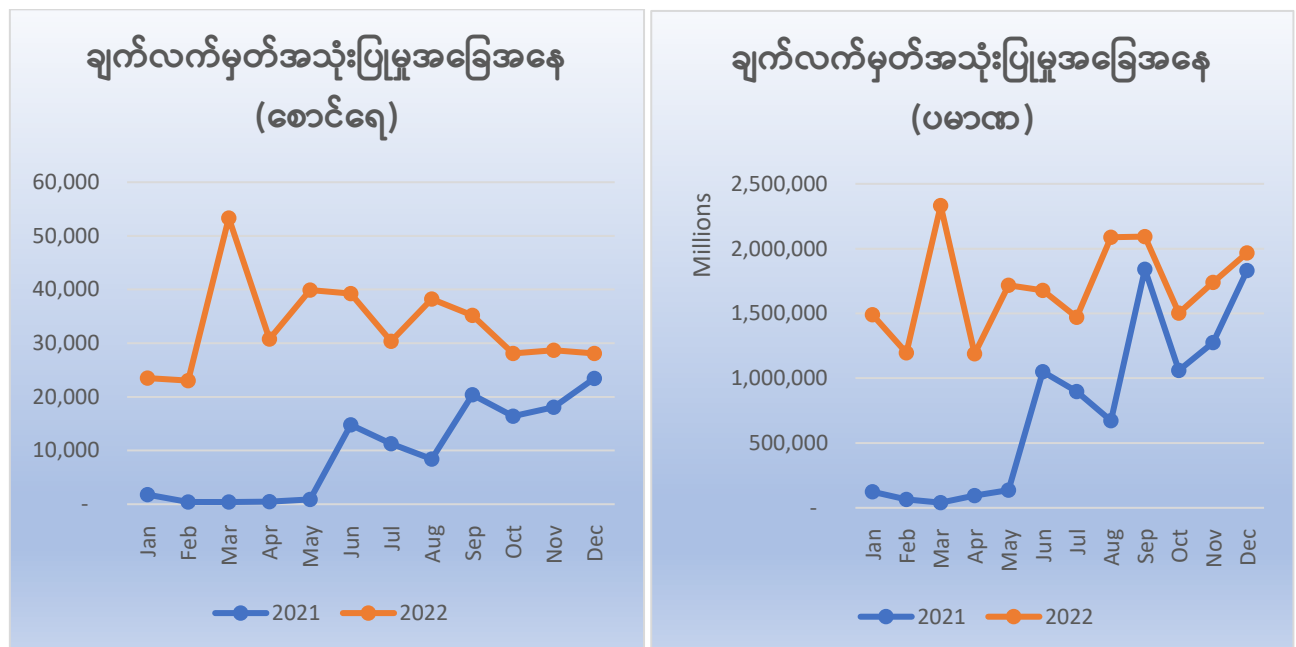

၂၃။ CCT Function ကို အသုံးပြု၍ ပြည်တွင်းအခွန်များဦးစီးဌာနသို့ အခွန်ပေးဆောင်ခဲ့သည့် ပမာဏမှာ ၂၀၂၁ ခုနှစ်တွင် ဆောင်ရွက်မှု ၁,၀၀၂,၈၂၉ ခုဖြင့် ငွေကျပ်သန်း ၁၂,၉၀၄,၇၁၁ အားလည်းကောင်း၊ ၂၀၂၂ ခုနှစ်တွင် ဆောင်ရွက်မှု ၁,၀၂၆,၄၁၈ ဖြင့် ငွေကျပ်သန်း ၁၅,၂၄၈,၁၁၉ အားလည်းကောင်း ပေးသွင်းနိုင်ခဲ့ပါသည်။ နှစ်အလိုက် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအရ ၂၀၂၂ ခုနှစ်သည် ၂၀၂၁ ခုနှစ်ထက် ၂% ခန့် တိုးတက်လာကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

Cheque Truncation System (CTS)

၂၄။ Cheque Truncation System (CTS) သည် ဘဏ်များ၏ ချက်လက်မှတ်စာရင်းရှင်းလင်းခြင်းအတွက် ဗဟိုဘဏ်သို့ လူကိုယ်တိုင်လာရောက်ရန်မလိုဘဲ Cheque Image များကို အသုံးပြု၍ နေ့ချင်းပြီးစာရင်းရှင်းလင်းသည့်စနစ်ဖြစ်ပါသည်။ CTS Settlement ကို ဗဟိုဘဏ်မှ (၁၅:၀၀) အချိန်တွင် ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။

၂၅။ ဘဏ်များအချင်းချင်း ချက်လက်မှတ်များစာရင်းရှင်းလင်းရာတွင် CBM-NET စနစ်၏ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းဖြစ်သည့် ချက်ပုံရိပ်စနစ်သုံး စာရင်းရှင်းလင်းပေးသည့်စနစ် (Cheque Truncation System) ဖြင့် အောက်ပါအတိုင်းစာရင်းရှင်းလင်းပေးခဲ့ပါသည်-

၂၆။ ၂၀၂၁ ခုနှစ်တွင် ချက်လက်မှတ်စောင်ရေပေါင်း (၁၁၆,၈၀၀) စောင်နှင့် ငွေပမာဏအားဖြင့် ကျပ်သန်း (၉,၀၈၉,၃၄၅) ခန့်အားလည်းကောင်း၊ ၂၀၂၂ ခုနှစ်တွင် ချက်လက်မှတ်စောင်ရေပေါင်း(၃၉၈,၅၆၉)စောင်နှင့် ငွေပမာဏအားဖြင့် ကျပ်သန်းပေါင်း(၂၀,၄၆၂,၉၈၀)ခန့်အားလည်းကောင်း စာရင်းရှင်းလင်းပေးနိုင်ခဲ့ပါသည်။ နှစ်အလိုက် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအရ ၂၀၂၂ ခုနှစ်သည် ၂၀၂၁ ခုနှစ်ထက် ၂၄၁% ခန့် တိုးတက်လာကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

အခန်း (၃)

ငွေပေးကတ်စနစ် (Card Payment System)

ငွေပေးကတ်စနစ် (Card Payment System)

၂၇။ ငွေသားမဲ့ပေးချေမှုနည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည့် ကတ်ပေးချေအတွက် မြန်မာငွေပေးချေမှု အဖွဲ့ကို နိုင်ငံပိုင်ဘဏ်နှင့် ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များစုပေါင်း၍ ၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင် စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး ဘဏ်များအကြား ATM နှင့် POS Switching ဝန်ဆောင်မှုပေးလျက်ရှိပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတော် ဗဟိုဘဏ်သည် ငွေသားကိုင်တွယ်မှုလျော့ချစေရန်နှင့် Less-Cash economy ကို အားပေးသည့် အနေဖြင့် ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများကို ငွေပေးကတ်ထုတ်ဝေခွင့်ပြုခဲ့ပြီး၊ နိုင်ငံတကာ ငွေပေးကတ်များဖြစ်သည့် UPI ၊ JCB တို့နှင့်ပူးပေါင်း၍လည်း နိုင်ငံတကာငွေပေးကတ်များကို ပြည်တွင်း၌ MPU Switch ကိုဖြတ်၍ လက်ခံဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

ပြည်တွင်းငွေပေးကတ်များ

၂၈။ ပြည်တွင်းဘဏ်များသို့ ထုတ်ဝေခွင့်ပြုထားသည့် ငွေပေးကတ်အမျိုးအစားများမှာ MPU Debit Card၊ MPU Credit Card၊ MPU UPI Co-brand Card၊ MPU JCB Co-brand Card၊ Master Prepaid Card၊ Master Credit Card၊ UPI Prepaid Card၊ UPI Credit Card၊ Visa Prepaid Card၊ Visa Credit Card တို့ဖြစ်ပါသည်။ ဘဏ်အလိုက်ထုတ်ဝေထားသည့် ငွေပေးကတ်အမျိုးအစားများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

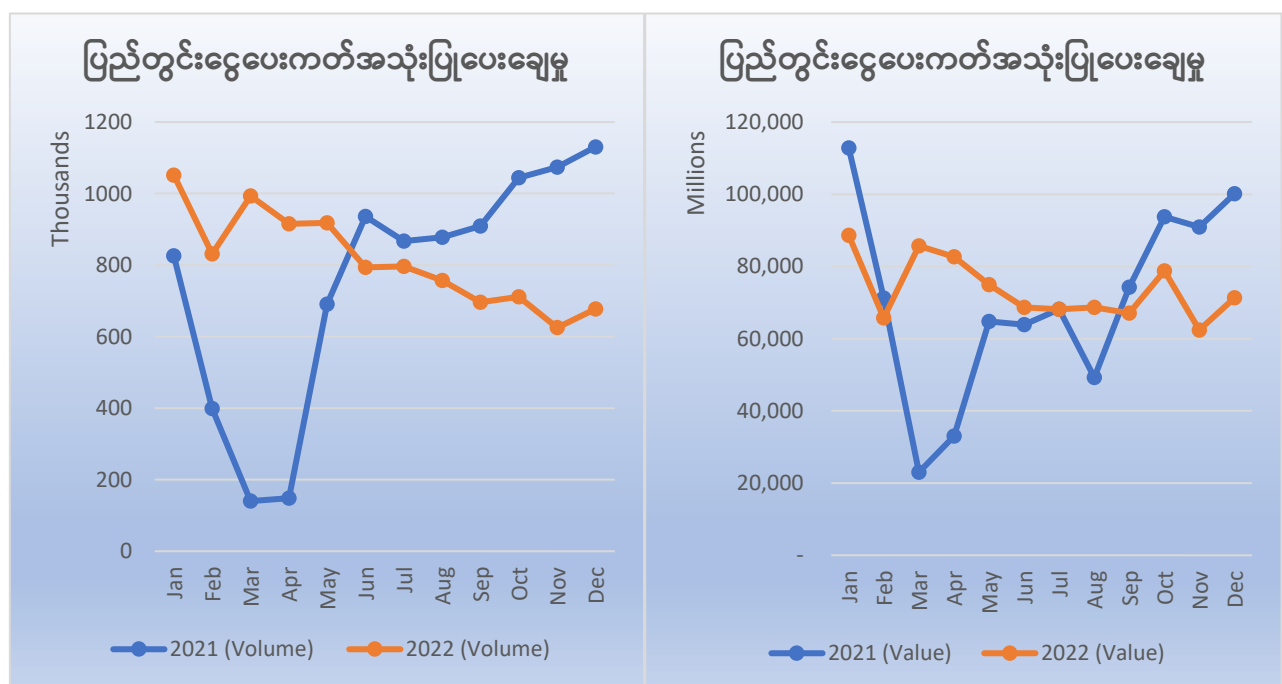
စဉ်	ငွေပေးကတ် အမျိုးအစား	ဘဏ်အမည်
၁။	MPU Debit Card	- အာရှစိမ်းလန်းမှုဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်၊ - AYA Bank PCL ၊ - ဆောက်လုပ်ရေး၊အိမ်ရာနှင့်အခြေခံအဆောက်အအုံ ဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်၊ - အင်းဝဘဏ်၊ - ကမ္ဘောဇဘဏ်လီမိတက်၊ - မြန်မာ့ရှေ့ဆောင်ဘဏ်၊

စဉ်	ငွေပေးကတ် အမျိုးအစား	ဘဏ်အမည်
		- မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်၊ - မြန်မာနိုင်ငံခြားကုန်သွယ်မှုဘဏ်၊ - မြန်မာ့အရှေ့တိုင်းဘဏ်၊ - မြဝတီဘဏ်၊ - ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်၊ - အသေးစားနှင့်အလတ်စားလုပ်ငန်းများဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်၊ - ထွန်းကော်မာရှယ်ဘဏ်၊ - ယူအေဘီဘဏ်လီမိတက်၊ - ရန်ကုန်မြို့တော်ဘဏ်၊ - ရွှေ(ကျေးလက်နှင့်မြို့ပြ)ဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်၊ - မြန်မာနိုင်ငံသားများဘဏ်၊ - ရိုးမဘဏ်၊ - မြန်မာ့ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဘဏ်၊ - ကမ္ဘာ့ရတနာဘဏ်၊ - နေပြည်တော်ဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်လီမိတက်၊ - မြန်မာ့ခရီးသွားဘဏ်လီမိတက်၊ - တောင်သူလယ်သမားများဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်လီမိတက်
၂။	MPU Credit Card	- AYA Bank PCL၊ - CB Bank PCL၊ - ကမ္ဘောဇဘဏ်လီမိတက်၊ - မြန်မာ့အရှေ့တိုင်းဘဏ်၊

စဉ်	ငွေပေးကတ် အမျိုးအစား	ဘဏ်အမည်
		- မြဝတီဘဏ်၊ - ရွှေ(ကျေးလက်နှင့်မြို့ပြ)ဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်၊ - ကမ္ဘာ့ရတနာဘဏ်
၃။	MPU UPI Co-branded Card	- အာရှစိမ်းလန်းမှုဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်၊ - AYA Bank PCL၊ - CB Bank PCL၊ - ကမ္ဘောဇဘဏ်လီမိတက်၊ - မြန်မာ့အရှေ့တိုင်းဘဏ်၊ - မြန်မာ့ရှေ့ဆောင်ဘဏ်၊ - ယူအေဘီဘဏ်လီမိတက်
၄။	MPU JCB Co-branded Card	- AYA Bank PCL၊ - CB Bank PCL၊ - မြန်မာနိုင်ငံသားများဘဏ်
၅။	Master Prepaid Card	- CB Bank PCL၊ - ကမ္ဘောဇဘဏ်လီမိတက်၊ - မြန်မာ့ရှေ့ဆောင်ဘဏ်
၆။	UPI Prepaid Card	- CB Bank PCL
၇။	Master Credit Card	- CB Bank PCL၊ - မြန်မာ့ရှေ့ဆောင်ဘဏ်
၈။	UPI Credit Card	- ကမ္ဘာ့ရတနာဘဏ်

စဉ်	ငွေပေးကတ် အမျိုးအစား	ဘဏ်အမည်
၉။	Visa Credit Card	- CB Bank PCL - ကမ္ဘောဇဘဏ်လီမိတက် - မြန်မာ့ရှေ့ဆောင်ဘဏ် - AYA Bank PCL - ယူအေဘီဘဏ်လီမိတက် - အာရှစီမံလန်းမှုဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်
၁၀။	Visa Prepaid Card	- AYA Bank PCL - ယူအေဘီဘဏ်လီမိတက် - CB Bank PCL - ကမ္ဘောဇဘဏ်လီမိတက် - မြန်မာ့ရှေ့ဆောင်ဘဏ်

၂၉။ ပြည်တွင်းငွေပေးကတ်အသုံးပြုမှုအခြေအနေကို အောက်တွင် ဖော်ပြထားပါသည်-

၃၀။ မြန်မာငွေပေးချေမှုအဖွဲ့၏ ပြည်တွင်းကတ်အသုံးပြုမှုများမှာ ၂၀၂၁ ခုနှစ်တွင် ဆောင်ရွက်မှုအရေအတွက် ၉,၀၄၂,၆၄၀ ဖြင့် ကျပ်သန်း ၈၄၅,၀၉၀.၈၃ ကို လည်းကောင်း၊ ၂၀၂၂ ခုနှစ်တွင် ဆောင်ရွက်မှုအရေအတွက် ၉,၇၆၆,၇၆၄ ဖြင့် ကျပ်သန်း ၈၈၂,၆၀၁.၈၀ ကိုလည်းကောင်း ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ပါသည်။ နှစ်အလိုက် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအရ ၂၀၂၂ ခုနှစ်သည် ၂၀၂၁ ခုနှစ်ထက် ၈% ခန့် တိုးတက်လာကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

ATM/ POS/ e-Commerce

၃၁။ ၂၀၂၂ ခုနှစ် အထိ ATM ၊ POS ၊ E-commerce Merchant၊ MPU Debit/Credit Card အရေအတွက်တို့ကို အောက်ပါ အတိုင်းဖော်ပြအပ်ပါသည်-

ATM (အလုံးရေ)	POS (အလုံးရေ)	E-Commerce Merchant (ဦးရေ)
၃,၉၁၇	၂၁,၂၆၈	၄၉၉

လုပ်ငန်းတစ်ခုတည်းအတွက်သာရည်ရွယ်၍ ခွင့်ပြုထားသည့်ငွေပေးကတ်

(Single Purpose Card)

၃၂။ ထို့ပြင် ဈေးဝယ်ခြင်း၊ ခရီးသွားလာခြင်းများတွင် ငွေသားအစား ကတ်ဖြင့်အသုံးပြုဆောင်ရွက်နိုင်ရန် လုပ်ငန်းတစ်ခုတည်းအတွက်သာရည်ရွယ်၍ ခွင့်ပြုထားသည့် ခရီးသွားကတ် (Transportation Card) နှင့် ဈေးဝယ်ကတ် (Shopping Card) များကို ဘဏ်မဟုတ်သည့် လုပ်ငန်းအဖွဲ့အစည်းများကိုလည်း အောက်ပါအတိုင်း စိစစ်ခွင့်ပြုထားပါသည်-

စဉ်	ငွေပေးကတ်အမျိုးအစား	ကုမ္ပဏီအဖွဲ့အစည်း/ဘဏ်
၁။	<u>Transportation Card</u> i-Pay Card K-Card AnyPay Prepaid Card	Kispa Nadi Express Co.,Ltd San Yaung Ni Road Transport Co.,Ltd Integrated Smart Solution Co.,Ltd
	M.ezGo ETC Cash Card YPS Card	MYA PAN WAH COMPANY LIMITED Yangon Region Private Transport Committee (YRTC)

စဉ်	ငွေပေးကတ်အမျိုးအစား	ကုမ္ပဏီအဖွဲ့အစည်း/ဘဏ်
၂။	<u>Shopping Card</u> City Mart Gift Card ABC Gift Card	City Mart Holding Co.,Ltd Active Business Consolidation Co.,Ltd
၃။	M Food Court Prepaid Card	Mottama Development Group Co., Ltd

အခန်း (၄)

ဒီဂျစ်တယ်ငွေပေးချေမှုနည်းလမ်းများ

ဒီဂျစ်တယ်ငွေပေးချေမှုနည်းလမ်းများ

၃၃။ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်သည် မိမိ၏ ရည်မှန်းချက်၊ ရည်ရွယ်ချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ရာ၌ ဗဟိုဘဏ်ဥပဒေပါ ပုဒ်မ ၄၁ (ဃ) အရ ဘဏ်နှင့် ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများအား လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ခွင့်လိုင်စင်များ ထုတ်ပေးလျက်ရှိပါသည်။ လက်ရှိတွင် မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်သည် ဘဏ်လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ခွင့်အဖြစ် နိုင်ငံပိုင်ဘဏ် (၄) ခု၊ ပုဂ္ဂလိကပိုင်ဘဏ် (၂၇) ခုနှင့် နိုင်ငံခြားဘဏ် (ဘဏ်ခွဲ) (၂၀) ခုတို့ကို မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း ဘဏ်လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ခွင့်လိုင်စင်များ ခွင့်ပြုပေးထားပြီးဖြစ်ပါသည်။

ငွေပေးချေမှုကဏ္ဍတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်သူများ (Institution)

၃၄။ ငွေပေးချေမှုကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန်အတွက် Institution Focus အနေဖြင့် အောက်ပါအဖွဲ့အစည်းများအား ငွေပေးချေမှုဆိုင်ရာလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ခွင့်အသီးသီးကို ခွင့်ပြုပေးထားပါသည်-

- (က) နိုင်ငံပိုင်ဘဏ်များ၊ ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များ၊ နိုင်ငံခြားဘဏ်ခွဲများ
- (ခ) မိုဘိုင်းငွေရေးကြေးရေးဝန်ဆောင်မှုပေးသူများ (OK\$ ၊ Wave စသည်)
- (ဂ) ဘဏ်မဟုတ်သည့်အဖွဲ့အစည်းများ

ငွေပေးချေမှုနည်းလမ်းများ

၃၅။ ထိရောက်သောငွေပေးချေမှုစနစ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် မျက်မှောက်ခေတ်တွင် နည်းပညာများ မြန်ဆန်စွာတိုးတက်လာခြင်းနှင့်အတူ ငွေပေးချေမှုစနစ်၏ အခန်းကဏ္ဍသည်လည်း ပြောင်းလဲတိုးတက်လျက်ရှိရာ နိုင်ငံတွင်း၌ ငွေသားသုံးစွဲမှုလျှော့ချရန်နှင့် ငွေပေးချေမှုနည်းလမ်း (Payment Instrument) အမျိုးမျိုးကို အများပြည်သူမှ ရရှိနိုင်စေရန် မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်မှ စိစစ်ခွင့်ပြုပေးလျက်ရှိပါသည်။

၃၆။ မိုဘိုင်းဖုန်းနည်းပညာများ တိုးတက်လာသည်နှင့်အမျှ ဘဏ်လုပ်ငန်းဝန်ဆောင်မှုမရှိသေးသောဒေသများတွင် အများပြည်သူများ ဘဏ်ဝန်ဆောင်မှုများရရှိစေရန် ရည်ရွယ်၍ မိုဘိုင်းဘဏ်လုပ်ငန်းဆိုင်ရာညွှန်ကြားချက်၊ မိုဘိုင်းငွေရေးကြေးရေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများဆိုင်ရာ

စည်းမျဉ်းများနှင့်အညီ မိုဘိုင်းဘဏ်လုပ်ငန်း (Mobile Banking)၊ မိုဘိုင်းပေး (Mobile Pay) နှင့် အင်တာနက်ဘဏ်လုပ်ငန်း (Internet Banking)များကို ဘဏ်များသို့ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ခွင့် ပြုထားပါသည်။

အင်တာနက်ဘဏ်လုပ်ငန်း (Internet Banking) နှင့် မိုဘိုင်းဘဏ်လုပ်ငန်း (Mobile Banking)
၃၇။ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်သည် ဘဏ်များ၏ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်သူ (Customer) များက ဘဏ်သို့ သွားရောက်ရန်မလိုဘဲ ၎င်းတို့၏ နေအိမ်၊ ရုံးစသည် အင်တာနက်ရရှိသည့် နေရာများမှ On-Line အသုံးပြုပြီး ငွေစာရင်းလက်ကျန် ကြည့်ရှုခြင်း၊ စာရင်းလွှဲပြောင်းခြင်း၊ စာရင်းလွှဲပြောင်းပေးချေခြင်းစသည့် ဘဏ်လုပ်ငန်းဝန်ဆောင်မှု ရယူဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အင်တာနက်ဘဏ်လုပ်ငန်းကို ခွင့်ပြုခဲ့ပါသည်။ Internet Banking ဆောင်ရွက်ခွင့်ပြုထားသည့် ဘဏ်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

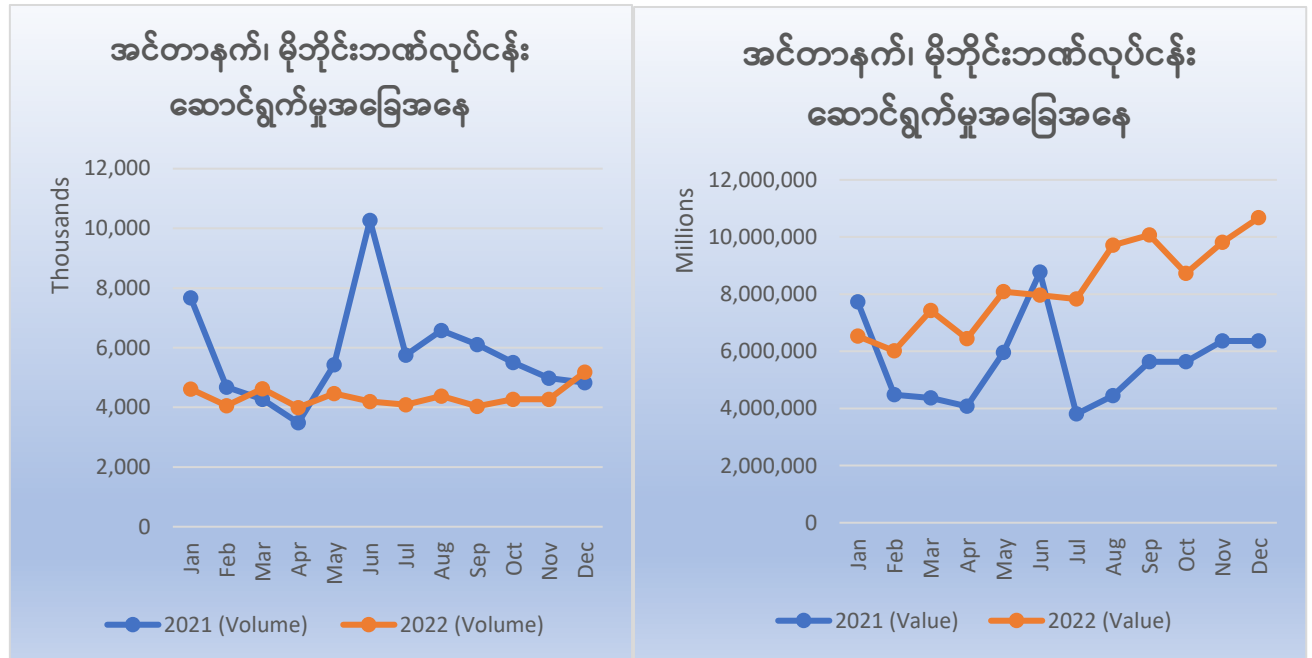
စဉ်	ဘဏ်အမည်
-----	---------

၁။	AYA Bank PCL
၂။	အာရှစိမ်းလန်းမှုဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်
၃။	CB Bank PCL
၄။	ကမ္ဘောဇဘဏ်
၅။	ယူအေဘီဘဏ်
၆။	မြန်မာ့ရှေ့ဆောင်ဘဏ်
၇။	ထွန်းကော်မာရှယ်ဘဏ်
၈။	မြန်မာနိုင်ငံခြားကုန်သွယ်မှုဘဏ်
၉။	ရိုးမဘဏ်
၁၀။	KB Bank Myanmar

၃၈။ ၎င်းနောက် နည်းပညာတိုးတက်လာပြီး မိုဘိုင်းဖုန်းအသုံးပြုမှု များပြားလာသဖြင့် မိုဘိုင်းဖုန်းတစ်လုံးရှိရုံဖြင့် ဘဏ်လုပ်ငန်းဝန်ဆောင်မှုများ ရယူနိုင်ရန်အတွက် မိုဘိုင်းဘဏ်လုပ်ငန်းကို ခွင့်ပြုခဲ့ပါသည်။ Mobile Banking ဆောင်ရွက်ခွင့်ပြုထားသည့်ဘဏ်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်-

စဉ်	ဘဏ်အမည်
၁။	အင်းဝဘဏ်
၂။	မြဝတီဘဏ်
၃။	CB Bank PCL
၄။	AYA Bank PCL
၅။	ကမ္ဘောဇဘဏ်
၆။	ပထမပုဂ္ဂလိကဘဏ်
၇။	မြန်မာ့ရှေ့ဆောင်ဘဏ်
၈။	မြန်မာနိုင်ငံသားများဘဏ်
၉။	အာရှစိမ်းလန်းမှုဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်
၁၀။	ရွှေ(ကျေးလက်နှင့်မြို့ပြ)ဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်
၁၁။	မြန်မာအရှေ့တိုင်းဘဏ်
၁၂။	နေပြည်တော်ဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်
၁၃။	ရတနာပုံဘဏ်လီမိတက်
၁၄။	ဧရာဝတီတောင်သူလယ်သမားများဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်
၁၅။	ရန်ကုန်မြို့တော်ဘဏ်
၁၆။	မြန်မာ့ခရီးသွားဘဏ်
၁၇။	ကမ္ဘာ့ရတနာဘဏ်
၁၈။	ယူအေဘီဘဏ်
၁၉။	ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်
၂၀။	ဂုဏ်ထူးဆောင်တောင်သူလယ်သမားများဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်
၂၁။	KB Bank Myanmar

၃၉။ Internet Banking လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေသော ဘဏ် (၁၀) ဘဏ်နှင့် Mobile Banking လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေသော (၂၁) တို့၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်-

၄၀။ Mobile Banking သုံးစွဲမှုအရေအတွက်နှင့် Internet Banking သုံးစွဲမှု အရေအတွက် တို့နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ၂၀၂၁ ခုနှစ်တွင် ဆောင်ရွက်မှု ၆၉,၅၇၁,၅၈၉ ဖြင့် ကျပ်သန်း ၆၇,၆၀၅,၇၃၁.၉၃ ဖြစ်ပြီး၊ ၂၀၂၂ ခုနှစ်တွင် ဆောင်ရွက်မှု ၅၂,၁၉၁,၇၇၆ ဖြင့် ပမာဏကျပ်သန်း ၉၉,၂၇၂,၀၁၁.၇၈ ဖြစ်ကြောင်းတွေ့ရပါသည်။ နှစ်အလိုက် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအရ ၂၀၂၂ ခုနှစ်သည် ၂၀၂၁ ခုနှစ်အောက် ၂၅% ခန့် လျော့နည်းကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

မိုဘိုင်းပေး (Mobile Pay)

၄၁။ မိုဘိုင်းငွေပေးချေမှုလုပ်ငန်းဆိုသည်မှာ မိုဘိုင်းကွန်ယက်အော်ပရေတာများ (သို့မဟုတ်) မိုဘိုင်းဘဏ်လုပ်ငန်းဝန်ဆောင်မှုပေးသူများက ပံ့ပိုးပေးသည့် မိုဘိုင်းဝန်ဆောင်မှုကို အသုံးပြု၍ ဘဏ်များက ခန့်အပ်ထားသည့် ကိုယ်စားလှယ်များကတစ်ဆင့်လည်းကောင်း၊ SIM ကတ်ကို အခြေခံ၍ ဘဏ်နှင့်ချိတ်ဆက်ပြီး မိုဘိုင်းဖုန်းကဲ့သို့ သယ်ယူရလွယ်ကူသော အီလက်ထရောနစ်

ကရိယာမှတစ်ဆင့်လည်းကောင်း အများပြည်သူသို့ မိုဘိုင်းကွန်ယက်အသုံးပြု၍ ငွေရေးကြေးရေး ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်းဖြစ်ပါသည်။

၄၂။ မိုဘိုင်းပေး (Mobile Pay) တွင် မိုဘိုင်းငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုပေးသူများမှ ဆောင်ရွက်သည့် (MFS-led Model) မိုဘိုင်းပေးနှင့် ဘဏ်ဦးဆောင်မှုပုံစံ (Bank-led Model) ဖြင့် ဆောင်ရွက်သည့် မိုဘိုင်းပေးဟူ၍ ပုံစံနှစ်မျိုးဖြင့် ခွင့်ပြုပေးထားပါသည်။

၄၃။ မိုဘိုင်းငွေပေးချေမှုများကို ဆောင်ရွက်ခွင့်ပြုခြင်းဖြင့် ပြည်သူများအနေဖြင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း ဝန်ဆောင်မှုကို ပိုမိုကောင်းမွန်စွာရယူနိုင်ပြီး၊ လုံခြုံစိတ်ချ၍ စရိတ်စကသက်သာစွာဖြင့် အချင်းချင်းတစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ငွေပေးချေခြင်း၊ ငွေလွှဲခြင်း၊ ပြည်သူမှတစ်ဆင့် အစိုးရသို့ အခွန်အခ ငွေပေးချေခြင်း၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းမှ လူပုဂ္ဂိုလ်သို့ ငွေပေးချေခြင်း (ဥပမာ-လစာငွေပေးခြင်း၊ အာမခံငွေများ၊ အမြတ်ငွေပေးချေခြင်း၊) ၊ အစိုးရမှ လူပုဂ္ဂိုလ်သို့ ငွေပေးချေခြင်း (ဥပမာ- လုပ်ခနှင့်လစာ များ၊ ပင်စင်ငွေများ၊ အခြားထောက်ပံ့ငွေများ) ၊ ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ဘဏ်ခွဲများ၊ အေတီအမ်စက်များမှတစ်ဆင့် ငွေအသွင်း/အထုတ်ပြုလုပ်ခြင်းများ၊ ဖုန်းငွေဖြည့်ခြင်း၊ Online Shopping အတွက် ငွေပေးချေခြင်းများကို ကုန်ကျစရိတ်အပြင် အချိန်ကုန်သက်သာစွာဖြင့် ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

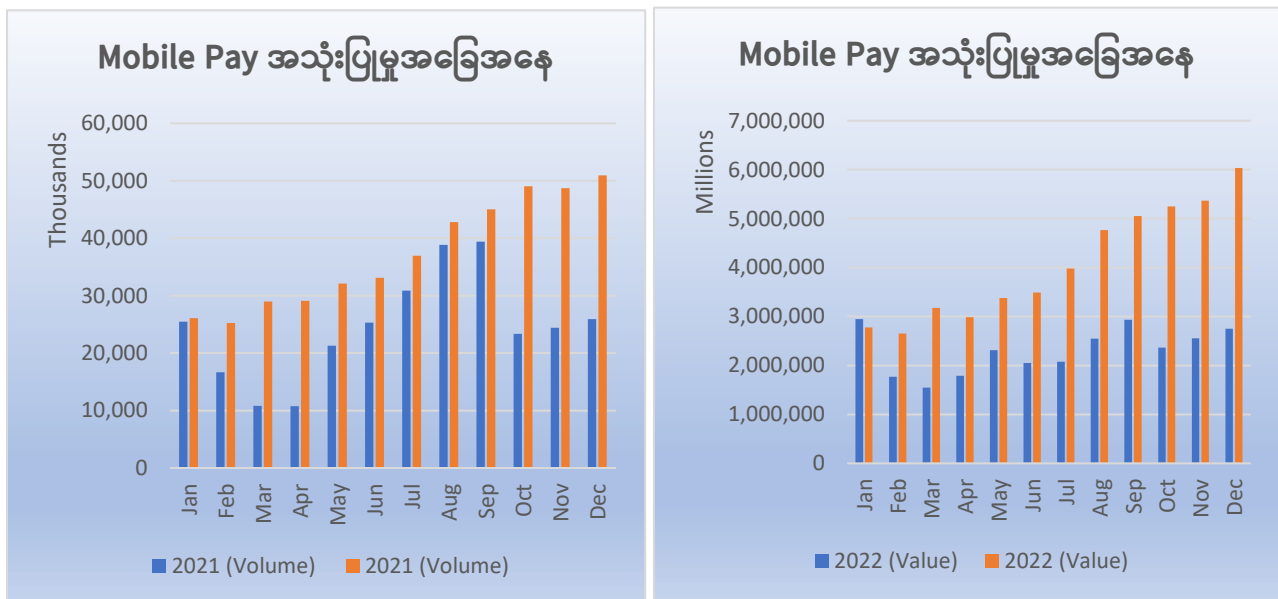
ဘဏ်ဦးဆောင်မှုပုံစံဖြင့်ဆောင်ရွက်သည့် မိုဘိုင်းငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း(မိုဘိုင်းပေး)

၄၄။ ဘဏ်ဦးဆောင်မှုပုံစံ (Bank-led Model) ဖြင့် မိုဘိုင်းပေးဆောင်ရွက်ခွင့်ကို အောက်ဖော်ပြပါ ဘဏ်(၈)ဘဏ်သို့ ခွင့်ပြုထားပါသည်-

စဉ်	ဘဏ်အမည်	Brand Name
၁။	ဧရာဝတီတောင်သူလယ်သမားများဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်	A+ Wallet
၂။	အာရှစိမ်းလန်းမှုဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်	One Pay
၃။	AYA Bank PCL	AYA Pay
၄။	KB Bank Myanmar	KB Pay
၅။	ကမ္ဘောဇဘဏ်	KBZPay
၆။	မြန်မာနိုင်ငံသားများဘဏ်	Citizens Pay

စဉ်	ဘဏ်အမည်	Brand Name
၇။	ရွှေ(ကျေးလက်နှင့်မြို့ပြ)ဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်	MoMoney
၈။	ယူအေဘီဘဏ်	uabpay/ uab pay+

၄၅။ ဘဏ်ဦးဆောင်မှုပုံစံဖြင့် မိုဘိုင်းပေးဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်-

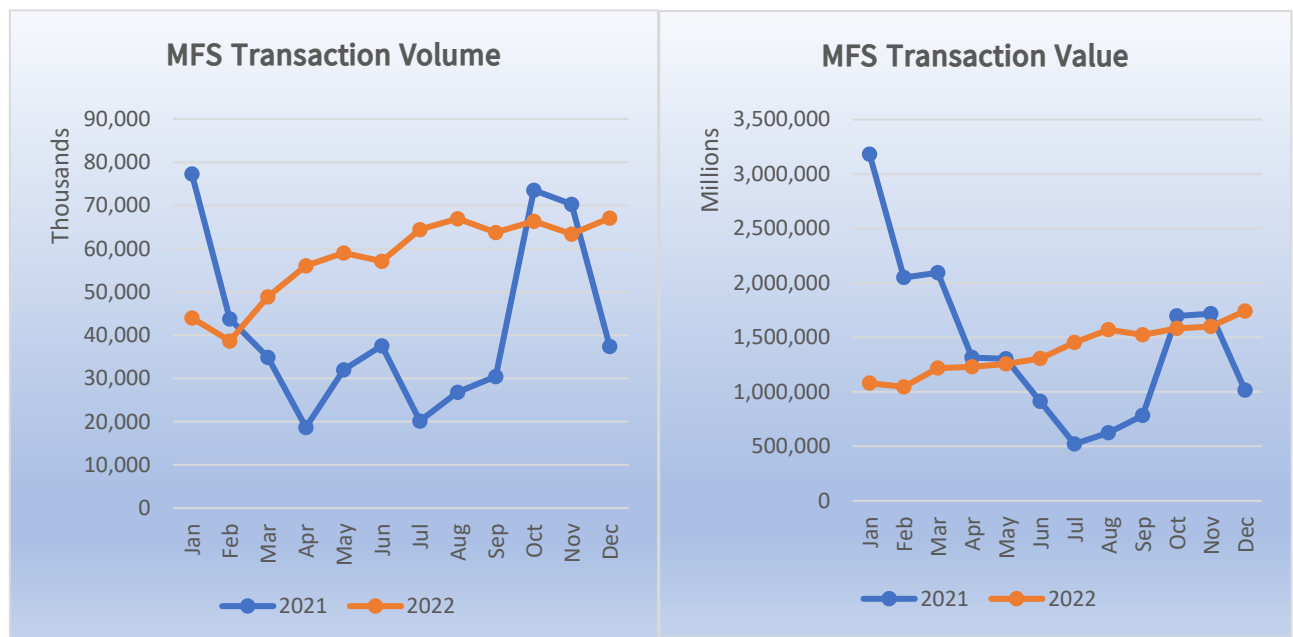
၄၆။ ဘဏ်ဦးဆောင်မှုပုံစံဖြင့် ဆောင်ရွက်သည့် မိုဘိုင်းပေး (Mobile Pay) လုပ်ငန်းများသည် ၂၀၂၁ ခုနှစ်တွင် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ချက်အရေအတွက် (၂၉၃,၂၀၇,၁၅၃) နှင့် ငွေပမာဏကျပ်သန်း (၂၇,၆၃၄,၀၅၆.၆၉) နှင့် ၂၀၂၂ ခုနှစ်တွင် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ချက်အရေအတွက် (၄၄၈,၂၀၉,၇၃၈) နှင့် ငွေပမာဏကျပ်သန်း (၄၈,၉၁၁,၄၆၆.၈၁) တို့အား ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ နှစ်အလိုက် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအရ ၂၀၂၂ ခုနှစ်သည် ၂၀၂၁ ခုနှစ်ထက် ၅၃% ခန့် တိုးတက်လာကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

မိုဘိုင်းငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုပေးသူများမှ ဆောင်ရွက်သည့် မိုဘိုင်းငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု

၄၇။ မိုဘိုင်းငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုပေးသူများမှ ဆောင်ရွက်သည့် (MFS-led Model) မိုဘိုင်းငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု ဆောင်ရွက်ခွင့်ပြုထားသည့် ကုမ္ပဏီ(၅)ခုမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

စဉ်	Company Name	Brand Name	ခွင့်ပြုသည့်ရက်စွဲ
၁။	MPT Money Company Limited	MPT Pay	၁-၁၀-၂၀၁၉
၂။	Mytel Wallet International Myanmar Co.,Ltd	MytelPay	၁၈-၁၀-၂၀၁၈
၃။	Internet Wallet Myanmar Limited	OK\$	၃၁-၈-၂၀၁၇
၄။	Ooredoo Myanmar Fintech Limited	M-Pitesan	၂၆-၇-၂၀၁၇
၅။	Digital Money Myanmar Limited	Wave Money	၂၈-၉-၂၀၁၆

၄၈။ မိုဘိုင်းငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုပေးသူများမှ ဆောင်ရွက်ထားသည့် အချက်အလက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

၄၉။ မိုဘိုင်းငွေရေးကြေးရေးဝန်ဆောင်လုပ်ငန်းများသည် ၂၀၂၁ ခုနှစ်တွင် အရေအတွက် (၅၀၂,၉၂၆,၂၂၄) ၊ ငွေပမာဏကျပ်သန်း (၁၇,၂၁၄,၉၆၅.၉၅)နှင့် ၂၀၂၂ ခုနှစ်တွင် အရေအတွက် (၆၉၅,၅၄၇,၃၂၆) ၊ ငွေပမာဏကျပ်သန်း (၁၆,၆၀၇,၅၃၃.၉၈) တို့အားဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ပါသည်။ နှစ်အလိုက် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအရ ၂၀၂၂ ခုနှစ်သည် ၂၀၂၁ ခုနှစ်ထက် ၃၈% ခန့် တိုးတက်လာကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

ဗဟိုဘဏ်မှ စောင့်ကြည့်ထိန်းကျောင်းမှု

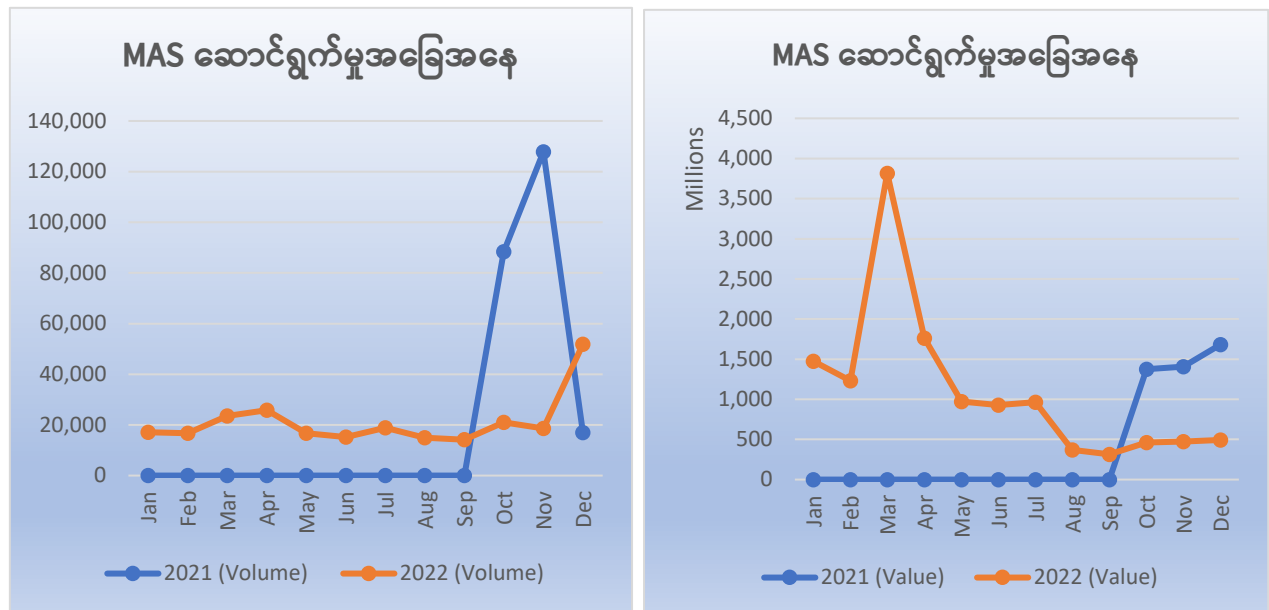
၅၀။ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်သည် မိုဘိုင်းငွေပေးချေမှုလုပ်ငန်းများကို အသုံးပြုသည့် အများပြည်သူ၏ငွေကြေးများကို ဆုံးရှုံးမှု၊ နစ်နာမှုမရှိစေရန်အတွက် မိုဘိုင်းငွေရေးကြေးရေး ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများအတွက် မျှောထားသည့်ငွေကြေး (Public Float) နှင့် ယုံကြည်အပ်နှံငွေ စာရင်း (Trust Account) တို့ ၁၀၀% ကိုက်ညီစေရန် နေ့စဉ်ကြပ်မတ်ကွပ်ကဲခြင်းနှင့် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းများကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

ရောင်းချသူကိုယ်စားငွေကောက်ခံရှင်းလင်းသည့် ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း(Merchant Acquiring Service)

၅၁။ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်အနေဖြင့် ဒီဂျစ်တယ်ငွေပေးချေမှုကို ဘဏ်ဝန်ဆောင်မှုနှင့် လက်လှမ်းမမှီသည့် နေရာ၊ ကဏ္ဍများအထိ ရယူအသုံးပြုနိုင်ရန်၊ ဘဏ်များနှင့်ပူးပေါင်း၍ ခရိုင်၊ မြို့နယ်များအထိ ဘဏ်များ၏ Network ကို ဖြန့်ကျက်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်၊ အများပြည်သူ မှ QR Code ဖြင့် ပေးချေမှုများကိုလွယ်ကူစွာ အသုံးပြုနိုင်ရန်နှင့် ရောင်းသူနှင့်ဝယ်သူအကြား ငွေပေးချေခြင်း ဆောင်ရွက်ရာတွင် ကြားခံအနေဖြင့်ကောက်ခံပေးသည့် တတိယအဖွဲ့အစည်းအဖြစ် ဆောင်ရွက်ရန်ရည်ရွယ်၍ ၂၀၂၁ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလတွင် အောက်ပါကုမ္ပဏီများအား ရောင်းချသူကိုယ်စားငွေကောက်ခံရှင်းလင်းသည့်ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းကို ယာယီလုပ်ကိုင်ခွင့်ပြုခဲ့ပါသည်။

စဉ်	Company	Brand Name
၁။	Nature Link Pay Co., Ltd	Trusty E-Commence
၂။	Internet Wallet Myanmar Limited	OK\$
၃။	Universal Pay Co., Ltd	UNIPAY
၄။	Zego Pay Co., Ltd	ZegoMoney

၅၂။ ၂၀၂၁ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလမှစတင်၍ လုပ်ငန်းလုပ်ဆောင်ချက်များမှာ အောက်ပါ အတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

၅၃။ ရောင်းချသူကိုယ်စားငွေကောက်ခံရှင်းလင်းသည့် ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းဆိုင်ရာလုပ်ဆောင်ချက်များမှာ ၂၀၂၁ ခုနှစ်တွင် အရေအတွက် (၂၃၃,၂၀၄) ၊ ငွေပမာဏကျပ်သန်း (၄,၄၆၄.၃၃)နှင့် ၂၀၂၂ ခုနှစ်တွင် အရေအတွက် (၂၅၆,၇၀၇) ၊ ငွေပမာဏကျပ်သန်း (၁၃,၂၆၆.၀၇) တို့အားဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ပါသည်။ နှစ်အလိုက် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအရ ၂၀၂၂ ခုနှစ်သည် ၂၀၂၁ ခုနှစ်ထက် ၁၀% ခန့် တိုးတက်လာကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

အခန်း (၅)

ငွေပေးချေမှုလုပ်ငန်းဆိုင်ရာလိုင်စင်ထုတ်ပေးခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်

ငွေပေးချေမှုလုပ်ငန်းဆိုင်ရာလိုင်စင်ထုတ်ပေးခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်

လိုင်စင်ထုတ်ပေးခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်

၅၄။ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်မှ ခွင့်ပြုပေးလျက်ရှိသော မိုဘိုင်းဘဏ်လုပ်ငန်း၊ အင်တာနက်ဘဏ်လုပ်ငန်း၊ မိုဘိုင်းငွေရေးကြေးရေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း၊ မိုဘိုင်းပေးချေမှုလုပ်ငန်း၊ ကတ်ပေးချေမှုလုပ်ငန်း၊ ရောင်းချသူကိုယ်စားငွေကောက်ခံရှင်းလင်းသည့် ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းစသော ဒီဂျစ်တယ်ငွေပေးချေမှုလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ခွင့်လျှောက်ထားခြင်းနှင့် ဒီဂျစ်တယ်ငွေပေးချေမှုလုပ်ငန်းနှင့် ဆက်စပ်သည့် အခြားဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းအသစ်များ လျှောက်ထားခြင်းများကို ဥပဒေ၊ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်း၊ အမိန့်၊ ညွှန်ကြားချက်များနှင့်အညီ စိစစ်ခွင့်ပြုနိုင်ရေးအတွက် ငွေပေးချေမှုလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ခွင့်နှင့် ငွေပေးချေမှုဆိုင်ရာလိုင်စင်များ လျှောက်ထားခြင်းအတွက် ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲခြင်းအဖွဲ့နှင့် စိစစ်ခွင့်ပြုပေးလျက်ရှိပါသည်။

ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲရေးအဖွဲ့

၅၅။ ငွေပေးချေမှုလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ခွင့်နှင့် ငွေပေးချေမှုဆိုင်ရာလိုင်စင်များ လျှောက်ထားခြင်းအတွက် ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲခြင်းအဖွဲ့တွင် အောက်ပါပုဂ္ဂိုလ်များပါဝင် ဖွဲ့စည်း၍ စိစစ်ရေးအဖွဲ့မှ တင်ပြလာသည့် လျှောက်ထားလာမှုများအား စနစ်တကျကြီးကြပ်စစ်ဆေး၍ အောက်ပါလုပ်ငန်းစဉ်များဖြင့် ဆက်လက်တင်ပြပေးလျက်ရှိပါသည်-

(က)	ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ (၁)	ဥက္ကဋ္ဌ
	မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်	
(ခ)	ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်	အဖွဲ့ဝင်
	စာရင်းဌာန	
(ဂ)	ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်	အဖွဲ့ဝင်
	ဘဏ်လုပ်ငန်းကြီးကြပ်စစ်ဆေးရေးဌာန	
(ဃ)	ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်	အဖွဲ့ဝင်
	ဘဏ်လုပ်ငန်းဥပဒေစည်းမျဉ်းနှင့်	
	ငွေကြေးခဝါချမှုတိုက်ဖျက်ရေးဌာန	

(င)	ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်
နိုင်ငံခြားသုံးငွေစီမံခန့်ခွဲမှုဌာန	အဖွဲ့ဝင်
(စ)	ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်
စာရင်းဌာန	အတွင်းရေးမှူး
- (ဆ) အဖွဲ့သည် စိစစ်ရေးအဖွဲ့မှ တင်ပြသည့် စိစစ်ပြီးဖြစ်သော ငွေပေးချေမှုလုပ်ငန်း လျှောက်ထားမှုများအပေါ် အောက်ပါတို့ကိုဆောင်ရွက်ရမည်-
- (၁) စိစစ်တွေ့ရှိချက်များအရ သတ်မှတ်ချက်များနှင့် မကိုက်ညီသည့် လျှောက်ထားမှုများအပေါ် စိစစ်ရေးအဖွဲ့ (Payment Team) ဖြင့် စိစစ်ပြီး ငြင်းပယ်ခြင်း၊
 - (၂) သတ်မှတ်ချက်နှင့်ကိုက်ညီသော လျှောက်ထားမှုများအား သုံးသပ်တင်ပြချက်များနှင့်တကွ ဥက္ကဋ္ဌထံ ဆက်လက်တင်ပြခြင်း၊
 - (၃) စိစစ်ရေးအဖွဲ့မှ စိစစ်ပြီး သတ်မှတ်ချက်နှင့်ကိုက်ညီသည့် လျှောက်ထားမှုများအား အမှုဆောင်ကော်မတီအစည်းအဝေး၊ ဒါရိုက်တာအဖွဲ့အစည်းအဝေးသို့ ဆက်လက်တင်ပြခြင်း၊

စိစစ်ရေးအဖွဲ့

၅၆။ ငွေပေးချေမှုလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ခွင့်နှင့် ငွေပေးချေမှုဆိုင်ရာလိုင်စင်များ လျှောက်ထားခြင်းအတွက် စိစစ်ရေးအဖွဲ့အား အောက်ပါပုဂ္ဂိုလ်များဖြင့်ဖွဲ့စည်းထားပြီး လုပ်ငန်းများစိစစ်၍ ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့သို့ အကြံပြုချက်နှင့်အတူ တင်ပြပေးလျက်ရှိပါသည်-

(က)	ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်
စာရင်းဌာန	ဥက္ကဋ္ဌ
(ခ)	ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်
စာရင်းဌာန	အဖွဲ့ဝင်
(ဂ)	ညွှန်ကြားရေးမှူး
ဘဏ်လုပ်ငန်းဥပဒေစည်းမျဉ်းနှင့်
ငွေကြေးခဝါချမှုတိုက်ဖျက်ရေးဌာန	အဖွဲ့ဝင်

- (ဃ) ညွှန်ကြားရေးမှူး အဖွဲ့ဝင်
ဘဏ်လုပ်ငန်းကြီးကြပ်စစ်ဆေးရေးဌာန
- (င) ညွှန်ကြားရေးမှူး အဖွဲ့ဝင်
နိုင်ငံခြားသုံးငွေစီမံခန့်ခွဲမှုဌာန
- (စ) ညွှန်ကြားရေးမှူး အဖွဲ့ဝင်
သတင်းအချက်အလက်နှင့်နည်းပညာဌာန
- (ဆ) ညွှန်ကြားရေးမှူး အဖွဲ့ဝင်
ငွေပေးချေမှုနှင့်စာရင်းရှင်းလင်းမှုစနစ်ဌာန
- (ဇ) ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး အတွင်းရေးမှူး
ငွေပေးချေမှုနှင့်စာရင်းရှင်းလင်းမှုစနစ်ဌာန
- (ဈ) အဖွဲ့သည် အောက်ပါတို့ကိုဆောင်ရွက်ရမည်-
- (၁) တင်ပြလာသည့် ငွေပေးချေမှုလုပ်ငန်းများနှင့် လျှောက်ထားလာသည့် လိုင်စင်များအတွက် သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းအလိုက် မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်က ထုတ်ပြန်ထားသည့် အမိန့်၊ ညွှန်ကြားချက်၊ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်း ပါသတ်မှတ်ချက်များနှင့် ကိုက်ညီမှုရှိ/မရှိ စိစစ်ရန်။
- (၂) လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နိုင်သည့် စွမ်းရည်ရှိမှု၊ နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာအသင့်ဖြစ်မှု၊ ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအတွက် ဆောင်ရွက်ထားမှု၊ ငွေကြေးခိုင်မာတောင့်တင်းမှု၊ ငွေကြေးခဝါချမှုနှင့် အကြမ်းဖက်မှုကို ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုတိုက်ဖျက်ရေးဆိုင်ရာသင်တန်းများ တက်ရောက်ထားမှု၊ ငွေကြေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်များ လိမ်လည်ခိုးယူမှုကို ကာကွယ်ထိန်းချုပ်မှုဆိုင်ရာ ဆောင်ရွက်ထားရှိမှု အချက်အလက်များ စိစစ်ရန်။

- (၃) စိစစ်ပြီးသည့်လုပ်ငန်းများအား သုံးသပ်ချက်များနှင့်တကွ ငွေပေးချေမှု လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ခွင့်နှင့် ငွေပေးချေမှုဆိုင်ရာလိုင်စင်များလျှောက်ထားခြင်းအတွက် ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲခြင်းအဖွဲ့သို့ တင်ပြရန်၊
- (၄) အထက်ပါစိစစ်ပြီးသည့် လုပ်ငန်းများကို အပတ်စဉ်/လစဉ် Schedule များရေးဆွဲပြီး စိစစ်ရေးအဖွဲ့မှ စိစစ်ရန်နှင့် အဖွဲ့၏ ဆောင်ရွက်မှုများ တင်ပြရန်၊

အခန်း (၆)

နိုင်ငံတကာနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှု

နိုင်ငံတကာနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှု

၅၇။ အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံ (AMS) အကြား နယ်စပ်ဖြတ်ကျော်ကုန်သွယ်မှု၊ ငွေလွှဲခြင်းနှင့် လက်လီငွေပေးချေမှုများအတွက် ငွေပေးချေမှုနှင့်စာရင်းရှင်းလင်းမှုစနစ်များနှင့် အခြေခံအဆောက်အအုံများကို မြှင့်တင်ရန်ရည်ရွယ်၍ ဖွဲ့စည်းထားသည့် အာဆီယံငွေပေးချေမှုနှင့် စာရင်းရှင်းလင်းမှုစနစ်များလုပ်ငန်းကော်မတီ (WC-PSS) အစည်းအဝေးများအတွက် ၂၀၂၀-၂၀၂၂ ခုနှစ် တွဲဖက်အစည်းအဝေးသဘာပတိအဖြစ် မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်သည် စင်္ကာပူနိုင်ငံဗဟိုဘဏ်နှင့်တွဲ၍ နိုဝင်ဘာလ ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်မှ ဧပြီလ ၂၀၂၂ ခုနှစ်အထိ ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ဗီယက်နမ်နိုင်ငံဗဟိုဘဏ်နှင့် ထိုင်းနိုင်ငံဗဟိုဘဏ်တို့သည် ဧပြီလ ၂၀၂၂ ခုနှစ်မှစ၍ တွဲဖက်အစည်းအဝေးသဘာပတိတာဝန်အားလွှဲပြောင်း၍ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

၅၈။ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်နှင့် စင်္ကာပူနိုင်ငံဗဟိုဘဏ်တို့သည် (၄-၂-၂၀၂၁) ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသည့် (၂၂) ကြိမ်မြောက် WC-PSS အစည်းအဝေး၊ (၁၅-၉-၂၀၂၁) ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသည့် (၂၃) ကြိမ်မြောက် WC-PSS အစည်းအဝေး၊ (၁၁-၂-၂၀၂၂) ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသည့် (၂၄) ကြိမ်မြောက် WC-PSS အစည်းအဝေးတို့တွင် တွဲဖက်အစည်းအဝေးသဘာပတိအဖြစ် အောင်မြင်စွာ တာဝန်ယူကျင်းပခဲ့ပါသည်။

၅၉။ WC-PSS အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများမှ ၂၀၂၁ ခုနှစ်အတွက် ဦးစားပေးလုပ်ငန်း (၃) ခုဖြစ်သည့် နိုင်ငံဖြတ်ကျော်ငွေပေးချေမှုများအတွက် FSB-CPMI Report on Enhancing Cross Border Payments အရ အာဆီယံနိုင်ငံများနှင့် သင့်လျော်သည့် building blocks များ သတ်မှတ်ရန်၊ ဒေသတွင်း RTRP ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး အတွက် Live Use case များဖြင့် ASEAN Payments Framework's Implementation Policy Guidelines တွင် Update ပြုလုပ် သွားရန်၊ ဒေသတွင်း ငွေပေးချေမှုဆိုင်ရာ ချိတ်ဆက်နိုင်ရေးအတွက် ASEAN Interoperable QR Framework ချမှတ်ဆောင်ရွက်ရန်အား ဆောင်ရွက်ပြီးဖြစ်ပါသည်။

၆၀။ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်အနေဖြင့် Digital Payment Switch အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိရာတွင် နည်းပညာ၊ အတွေ့အကြုံ၊ ဗဟုသုတအချက်အလက်များမျှဝေနိုင်ရန်

ရည်ရွယ်၍ ထိုင်းနိုင်ငံရှိ Prompt Pay စနစ်၏အော်ပရေတာဖြစ်သည့် National ITMX Co.,Ltd နှင့် ဗဟိုဘဏ်တို့အကြား NDA ရေးထိုးနိုင်ရန် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်နေပါသည်။

၆၁။ WC-PSS အောက်တွင် ASEAN ဒေသတွင်း Cross Border QR Payment ချိတ်ဆက် နိုင်ရေး ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသကဲ့သို့ CLMV နိုင်ငံအနေဖြင့် Regional Payment Connectivity တွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် နည်းလမ်းများရှာဖွေလျက်ရှိပါသည်။ လက်ရှိတွင် ကမ္ဘောဒီးယားနှင့် Cross Border ချိတ်ဆက်နိုင်ရန် နှစ်နိုင်ငံဆွေးနွေးညှိနှိုင်း၍ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

၆၂။ ထို့အပြင် ရုရှားနိုင်ငံမှ ထုတ်လုပ်ထားသော (MIR Card) များအား မြန်မာနိုင်ငံတွင် လက်ခံသုံးစွဲနိုင်ရေးအတွက် စီစဉ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိရာ MPU နှင့် NSPK တို့အကြား NDA နှင့် MOU တို့အား လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ပြီးဖြစ်၍ Commercial ပိုင်းနှင့် Technical ပိုင်းဆိုင်ရာများ ဆွေးနွေးလျက်ရှိပါသည်။

၆၃။ အာဆီယံဒေသအတွင်း Local Currency Transaction များ ဆောင်ရွက်ခြင်းကို တိုးမြှင့်နိုင်စေရန် ရည်ရွယ်၍ Local Currency Settlement in ASEAN ကို အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိရာ အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအကြား Cross Border Trade ဆောင်ရွက် ရာတွင် Local Currency အသုံးပြုမှုကိုအလေးပေးမြှင့်တင်ရန်နှင့် Local Currency Settlement Framework (LCSF) အောက်တွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများကို ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ဗီယက်နမ် နှင့်လည်း နှစ်နိုင်ငံ Cross Border Payment ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက်ဆွေးနွေးသွားရန် ရှိပါသည်။